

Pomorski

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ BYDGOSKI - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA MORSKA - GAZETA GDANSKA
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILENSKARedakcja i Administracja: Toruń, Bydgoska 56. — Telefony dzienne: 202, 747. — Telefon nocny 747.
Filja Administracji Szeroka 41, telefon 748. Konto czekowe P. K. O. 160-315.Wypłata zarobków
weksłami

(m) Znany jest powszechnie poziom zarobków robotników i pracowników umysłowych w Polsce, poziom, który niejednokrotnie starczy za ledwie na najskromniejszą egzystencję. Przeciętny robotnik dzisiaj nie może myśleć o normalnej organizacji swego życia, o dobrem mieszkaniu, porządnym ubraniu dla siebie i rodziny, o zaspokojeniu potrzeb kulturalnych. Zarobek otrzymany nie starczy częstokroć na powiązanie końca z końcem, toteż brnie on przy łada niepowodzeniu w długi. Zarobek jednak, chociażby najniższy stanowi jednak określoną podstawę egzystencji pracownika, pozwala mu układać budżet, ustalać, na jaki wydatek może sobie pozwolić, a jakiego musi się wyrzec. Podstawę taką stanowi zarobek, otrzymany w gotówce, a więc w wysokości zgóry przewidzianej.

Inaczej się przedstawia, jeśli pracodawca nie wypłaca wynagrodzenia pieniędźmi, jeśli wzamian za nie daje towary swojej fabryki, bony do sklepów fabrycznych (t. zw. konsumów), czy też weksle.

Sytuacja robotnika w tym wypadku staje się istotnie tragiczna. Towary otrzymane po cenie ustalonej w fabryce musi odsprzedawać za bezcen, każdy bowiem, kto może, wykorzystuje jego przymusową sytuację. Zarobiona kwota spada do połowy lub niżej — robotnik wpa- da w ostateczną nędzę.

Znane są przykłady, że huta szklana płaciła robotnikom swemi wyrobami, robotnicy taczkami obwozili towary te po sklepach i mieszkaniach, zbywając je za co się tylko dało. Przykładów takich możnaby cytować mnóstwo, zwłaszcza w okresie gorszej konjunktury. System wypłaty zarobków w towarach, czy bonach, praktykowany był dawniej dość szeroko, robotnik nie potrafił się obronić przed tą formą wyzysku, godził się więc na nią z musu, wołał bowiem choć w części otrzymać należną zapłatę, niż stracić całą zarobioną sumę.

Ustawodawstwo polskie stanęło zdecydowanie w obronie pracownika. Wydane w 1928 r. dwa rozporządzenia, regulujące umowy robotnika fizycznego i pracownika umysłowego ustalają wyraźnie sprawę wypłaty zarobków robotniczych. Rozporządzenie dla robotników postanawia, że pracodawca powinien wynagrodzenie pieniędźne obliczać w gotówce, wzbroniona jest wypłata weksłami, znakami umownymi, towarami lub innymi przedmiotami; rozporządzenie drugie powiada krótko, że pracodawca powinien dokonywać wypłaty wynagrodzenia pieniędźnego w gotówce. Odpowiedzialność karna pracodawcy za przekroczenia tych artykułów wynosi od 10 do 500 zł., w stosunku do robotników — w razie powtarzania się przekroczeń — do 1000 zł., w obu wypadkach zastępczo grozi kara aresztu. Władzą karną jest tu inspektor pracy.

Tyle mówią ustawy, inaczej wygląda rzeczywistość.

Wypłata towarami dzisiaj się może nieczęsto powtarzać, nie zanikła jednak całkowicie, zwłaszcza w mniejszych ośrodkach przemysłowych, gdzie robotnik bardziej jeszcze zdany jest na łaskę pracodawcy. Natomiast forma wypłaty wynagrodzenia weksłami rozszarza się ostatnio coraz bardziej. Pracodawca początkowo zalega z wypłatami, tłumaczy się kryzysem, brakiem gotówki,

Ponure widoki międzynarodowej konferencji morskiej

Francja i Anglia debatuja nad rozszerzeniem ram konferencji, a Ameryka... buduje nowe pancerniki

Londyn, 13. 7. (Pat). Francuski minister marynarki Pietri, który po wyjeździe Barthou pozostał jeszcze w Londynie i dopiero jutro wraca do Paryża odbył wczoraj dłuższą rozmowę z pierwszym lordem admiralicji, a następnie zożył wizytę Normanowi Davisowi, z którym omówił widoki mającej się odbyć w roku przyszłym konferencji morskiej.

Pietri wyraził miarę życzenie Francji rozszerzenia składu konferencji morskiej i dopuszczenia do niej nie tylko Rosji i Niemiec, ale również i Hiszpanji, Turcji i Grecji. Nie ulega wątpliwości, że Wielka Brytania odniesie się do tej propozycji nieprzychylnie, choć ostatecznie gotowa byłaby się zgodzić na zaproszenie Rosji i Niemiec. Stany Zjednoczone natomiast

zdecydowanie przeciwnie są rozszerzaniu składu konferencji morskiej po za gronem pięciu mocarstw, które podpisały traktat londyński.

Widoki konferencji morskiej są więc w danej chwili bardziej ponure, niż kiedykolwiek przedtem. Wiadomość o zdecydowaniu Stanów Zjedn. wybudowania dwóch pancerników o pojemności 35,000 ton każdy wywołała w Londynie podejrzenie, że między Mussolinim a Normanem Davisem istnieje tajne porozumienie, na którego mocy Włochy i Stany Zjedn. prowadzą wspólną taktykę morską. Zdziwienie wywołuje zresztą fakt, że Norman Davis nie udaje się na urlop, oczekując w Londynie przyjazdu stosunkowo mało ważnego przedstawiciela marynarki japońskiej kapitana Iwaszito, który przybędzie do Londynu dopiero za miesiąc i prawdopodobnie niewątpliwie niewiele będzie miał do zakomunikowania, — naraża na szwank swój prestige osobisty specjalnego wysłannika prezydenta Roosevelta.

Komisaryczny zarząd m. Warszawy przedłużony o 6 miesięcy

Z posiedzenia Rady Ministrów

Warszawa, 13. 7. (Pat). Wczoraj po południu odbyło się pod przewodnictwem premiera prof. dr. Leona Kozłowskiego posiedzenie Rady Ministrów. Na posiedzeniu tem Rada Ministrów postanowiła przedłużyć na 6 miesięcy komisaryczny zarząd m. st. Warszawy.

Następnie na podstawie dekretu p. Prezydenta Rzplitej o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych między pracodawcami i pracownikami w przemyśle i handlu, Rada Ministrów postanowiła powołać nadzwyczajną komisję rozjemczą

dla załatwienia trwającego od 4 tygodni zatargu w przemyśle budowlanym na obszarze m. st. Warszawy.

Wśród innych spraw, które znajdowały się na porządku dzisiejszego posiedzenia Rady Ministrów uchwalono wprowadzić prowizorycznie w życie postanowienia porozumienia celnego między Polską i ZSRR z czerwca 1934 r. oraz postanowienia protokołu taryfowego, podpisanego przed paru dniami w Warszawie przez Polskę i Finlandję.

Epilog zająć w Święto Narodowe 3 Maja w Gdańsku

Rozprawa o znieważenie flagi polskiej

Jak już w części wczorajszego nakładu donosiliśmy, odbyła się w środę przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku rozprawa odwoławcza o znieważenie i zniszczenie flagi polskiej.

Na ławie oskarżonych zasiadli młynarz Maks Fuchs i uczeń młynarski Fritz Zobel z Mierzeszyna, którzy w dniu Święta Narodowego 3 Maja zdarli i zniszczyli flagę polską, wywieszoną przez rolnika Aleksandra Wieckiego na jego posesji w Mierzeszynie.

Sala Sądu Apelacyjnego przedstawiała niecodzienny widok. Rozprawie przysłuchiwał się Komisarz Generalny R. P. p. min. Papee, Wysoki Komisarz Ligi Narodów w Gdańsku Le-

ster, prezes Sądu Gdańskiego, w. Hagen, oraz prokurator Grassman.

Pomimo to, że świadkowie odwołowi, rekrutujący się przeważnie z członków hitlerowskich oddziałów szturmowych składali w porównaniu z pierwszą rozprawą zupełnie odmienne zeznania, a prokurator zażądał dla oskarżonego 2 miesięcy więzienia, oraz 2 tygodni więzienia dla oskarżonego Zobla, Sąd, po krótkiej naradzie, oddalił apelację, zatwierdzając wyrok pierwszej instancji, na podstawie którego obaj oskarżeni uwolnieni zostali od winy i kary.

Wyrok ten nie wymaga komentarzy.

Dalszy transport do obozu izolacyjnego

Kilku wichrzycieli z łodzi powędrowało do Berezki Kartuskiej

(o) Łódź, 13. 7. (Tel. wł.). Wczoraj odosobnienia w Berezce Kartuskiej. Do ob- ski, Ludomir Weiss, Jerzy Lewandowski, wódzkiego Str. Narodowego, Roman Kota- skiego w Poznaniu. Wszyscy wymienieni są członkami Str. Narodowego, sekcji młodych. Poza tem Abram Majzler, sekretarz Piotrowski zabrany został z więzienia śled- nej stopy.

odszedł stąd pierwszy transport do miejsca ozu przeznaczeni zostali: Edward Piotrow- Jan Woźniak, sekretarz zarządu wojew- siński, student Wyższej Szkoły Gosp. Wiej- członkami Str. Narodowego, sekcji młodych, pozostali zaś wysłani zostali z wol-

pracownik z początku czeka, wierzy, brnie stopniowo w długi, wreszcie kredyt się urywa, co zmusza pracownika do przyjęcia każdej formy zapłaty. Wówczas pracodawca bez trudu wypłaca pensję weksłami.

Dla kogoś, kto nie zna stosunków w przemyśle, może się wydawać dziwnem, że pracownik nie broni się z chwilą, gdy paragrafy ustaw są wyraźnie po jego stronie.

Pewnie, bronić się może, tembardziej, że wnosi skargę nie do sądu lecz do inspektora pracy, ryzykuje jednak z pewnością wyrzucenie z pracy.

Powtarza się tu historia znana każdemu inspektorowi pracy, że robotnik i pra-

cownik umysłowy upomina się i skarży pracodawcę z reguły dopiero wówczas, kiedy został już usunięty z przedsiębiorstwa, a więc nie ma już nic do stracenia. W obecnej sytuacji na rynku pracy nawet te marne weksle są lepsze, niż brak jakiegokolwiek nawet nadziei na aponowne otrzymanie pracy.

Sytuację tę rozumieją pracodawcy i umiejętnie ją wykorzystują.

Inspekcja pracy musi się zająć energicznie temi nadużyciami. Ostatnio do inspektoratu pracy w Łodzi wpłynęło aż 100 spraw o wypłatę pensyj weksłami! Energetyczna postawa władz administracyjnych z pewnością ukróci samowolę pracodawców.

Urlop wicemin. Koca

(o) Warszawa, 13. 7. (Tel. wł.). Dnia 11 bm, wiceminister skarbu p. Adam Koc rozpoczął swój urlop wypoczynkowy.

Ochrona polskiej wytwórczości

Przepisy o znakowaniu towarów

(o) Warszawa, 13. 7. (Tel. wł.). Jutro wejdą w życie przepisy o ochronie wytwórczości przemysłowej. Ministerstwo Przem. i Handlu udzieli firmom polskim zezwolenia na znakowanie swoich wyrobów specjalnymi znakami, stwierdzającymi ich pochodzenie krajowe.

Za podrabianie tych znaków ochronnych przewidziane będą kary w wysokości 50 tys. złotych, połączone z konfiskatą nieprawnie znakowanego towaru.

Torunianka zraniona w katastrofie kolej. na linii Kraków-Zakopane

Warszawa, 13. 7. (Pat). W katastrofie kolejowej na linii Kraków-Zakopane odniosło lekkie obrażenia ciała 6 osób: Marja Forist z Torunia, Anna Pohoska z Warszawy, Walenty Purgut ze Zgierza, J. Królikiewicz z Krakowa, Musiej Gembla Kaja z Warszawy oraz Salomea Kolber z Zakopanego.

Stan wyżej wymienionych, potłuczonych spadającymi walizkami, względnie odłamkami szkła, nie budzi żadnych obaw. Straty materialne znaczne.

Samolot w płomieniach

Kraków, 13. 7. (PAT). Dziś przed południem na Prądniku Czerwonym pod Krakowem wydarzyła się katastrofa lotnicza. Mianowicie samolot stanął nagle w płomieniach, poczem w kilka sekund runął na ziemię, grzebiąc pod sobą pilota, który poniósł śmierć na miejscu.

Piorun zabił dzieci komisarza policji

Lwów, 13. 7. (Pat). Wczoraj o godz. 16 przeciągnęła nad Lwowem gwałtowna burza z piorunami. Piorun uderzył w dwoje dzieci, bawiących się na podwórzu koszar policji w śródmieściu Lwowa, zabijając je na miejscu. Były to dzieci komisarza policji Strobla,

Lotnik sowiecki swemu bratu — lotnikowi polskiemu

Warszawa, 13. 7. (Pat). Wczoraj o godz. 14, przebywający w Warszawie znany lotnik sowiecki Zygmunt Lewoniewski, przybył wraz z żoną i rodziną w towarzystwie pierwszego sekretarza ambasady ZSRR Nikolajewa na cmentarz wojskowy na Powązkach i złożył wieniec na grobie swego brata kpt. pilota Józefa Lewoniewskiego.

Wieniec o czerwonych wstęgach miał napis w języku rosyjskim „Bratu, polskiemu bohaterowi, lotnikowi Józefowi od brata - lotnika i balastera sowieckiego Zygmunta”.

Socjalistyczny organ gdański znowu zacznie wychodzić

Na skutek oficjalnego oświadczenia prezydenta polski gdański wydane przez niego w dn. 26 czerwca br. rozporządzenie, zawieszające organ narodowo - socjalistyczny „Danziger Volkstimme” na przeciąg 6 miesięcy zostało uchylone. Jak slychać, wysoki komisarz Ligi Narodów Lester miał w powyższej sprawie interwenjować w senacie.

Nowy lot do stratosfery

Paryż, 13. 7. (Pat). Z Brukseli donoszą, że w końcu bieżącego tygodnia przewidywany jest lot do stratosfery Cosynsa i van der Elstra, którzy zamierzają osiągnąć wysokość 17.000 metrów. Lot jest subwencjonowany przez specjalnie utworzony belgijski fundusz dociekań naukowych.

Kusociński i Heljasz na międzynarodowych zawodach w Londynie

Warszawa, 13. 7. (Pat). W piątek, dn. 13 bm. rozpoczynają się w Londynie (ściślej w Stamford-bridge) międzynarodowe zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo Anglii. Do zawodów tych zgłosiło się około 500 lekkoatletów z całego świata. Reprezentowane są Stany Zjednoczone, Finlandia, Niemcy, Węgry, Łotwa, Holandia, Francja a nawet Japonia.

Z Polski na te zawody wyjeżdża Kusociński i Heljasz. Pierwszy startuje na cztery mile angielskie 6.437 metrów, drugi walczy w kuli i dysku. Heljasz broni zresztą tytułu mistrza Anglii, zdobytego w r. 1933.

Lekkoatletki niemieckie lecą samolotem do Warszawy

Warszawa, 13. 7. (Pat). W piątek, dn. 13 bm. przybędzie do Warszawy samolotem reprezentacja lekkoatletyczna Niemiec na mecz kobiecy z Polką. Zwycięska drużyna zdobędzie puchar, ufundowany przez ministra Rzpłitej Lipskiego w Berlinie.

Największy bieg kolarski świata odbywa się we Francji

Paryż, 13. 7. (Pat). Od szeregu dni odbywa się we Francji t. zw. tour de France, największy bieg kolarski świata. Dotychczas uczestnicy tego biegu przejechali już osiem etapów. Ten ostatni etap, prowadzący z Grenoble do Gap prowadził przez górski niezwykle ciężki teren.

Pierwsze miejsca zajął na tym odcinku Martano (Włoch), przebywając dystans 102 km. w 3 godz. 28 min. 16 sek. W klasyfikacji ogólnej na czele kroczy wciąż Francuz Magne 55 godz. 7 min. 57 sek., drugi z kolei Martano ma czas 55 godz. 14 min. 7 sek. W klasyfikacji reprezentacji państwowych prowadzi Francja przed Włochami, Niemcami, Szwajcarią, Hiszpanją i Belgią.

Truł czy nie truł?

Samooskarżenie się lekarza na łóżku śmierci

W Louisville (stan Kentucky U. S. A.) wywołała wielkie wzburzenie sekcja zwłok ośmiu dziewcząt zmarłych przed njejakim czasem.

Powód do takiego wkroczenia władz dały zeznania bardzo wziętego i znanego w Louisville lekarza, dr. Noer'a. Dr. Noer, zachorowawszy ciężko, przywołał do siebie szeryfa i wyznał, że pod wpływem jakiegoś niewytłomaczonego impulsu truł młode pacjentki, które znajdowały się pod jego opieką. Osiem z nich, według zeznań lekarza, pochowanych zostało w Louisville.

Dr. Noer umarł, wkrótce po złożeniu swoich sensacyjnych zeznań, a władze sądowe i policyjne przystąpiły do odkopania zwłok owych ośmiu ofiar lekarza i przeprowadzenia sekcji w celu wykrycia przyczyny ich zgonu. Sekcja wykazała jednak, że tylko wnętrzności jednej ze zmarłych zawierały ślady trucizny.

Wobec takich rezultatów obdukcji powstało przypuszczenie, że dr. Noer oskarżając siebie przed zgonem fałszywie o popełnienie przestępstwa, znajdował się w stanie niepozytalności.

Anglja poprze projekt paktu wschodnio-europejskiego

Londyńskie echa wizyty min. Barthou

Londyn, 13. 7. (Pat). Minister spraw zagr. Simon złożył w dniu 13 bm. w izbie gmin deklarację rządu brytyjskiego, która wyjaśnił ma cel wizyty ministra Barthou w Londynie oraz poinformować izbę gmin o decyzji rządu brytyjskiego dokonania demarche w Berlinie i Rzymie ze wskazaniem w przyjacielski sposób na celowość wprowadzenia w życie francuskiego projektu wschodnio - europejskiego paktu o wzajemnej pomocy.

Oprócz demarche podejmowanych wprost w Berlinie i Rzymie celem pokonania trudności, wysuwanych w tych stolicach w obrot projektu francuskiego, przedstawiciele dyplomatyczni Wielkiej Brytanji w Warszawie, Moskwie, Pradze, Rydze, Tallinie i Kownie zakomunikować mają rządowi, przy których są akredytowani, stanowisko Wielkiej Brytanji w tej sprawie. W poinformowanych kołach politycznych utrzymują, że demarche brytyjskie w Berlinie albo już nastąpiło w czwartek wieczorem, albo też nastąpi w piątek rano. Zamierzone jest bowiem dokonanie tego posunięcia i oznajmienie o nim opinii publicznej w takim tempie, aby kanclerzowi Hitlerowi, który wygłosi swoje przemówienie w piątek wieczorem w Reichstagu dać podstawę do udzielenia odpowiedzi Niemiec.

Tablica ku czci poległych Polaków w Bayonnie

Paryż, 13. 7. (PAT). Z inicjatywy towarzystwa przyjaciół Polski w Paryżu nastąpi w dn. 15 lipca w Bayonne wmurowanie płyty na cześć ochotników polskich bayończyków, którzy w mieście tem zapisali się do szeregów armji francuskiej i polegli za Francję. Płyta ta zostanie umieszczona na pomniku poległych miasta Bayonne obok płyty czeskosłowackiej, hiszpańskiej i portugalskiej. Została ona przewieziona w lecie roku ub. z Polski przez panią Rose Bailly. Płyta ta pochodzi z pól raclawickich i opatrzona została tekstem następującym: „Ochotnikom polskim, wyszkolonym w Bayonne w r. 1914, którzy walczyli o ocalenie Francji i o wolność swojej Ojczyzny — wdzięczni Francuzi”.

Paryż, 13. 7. (PAT). W sobotę, dn. 14 lipca minister Barthou wyjeżdża do Bayonne, gdzie uczestniczyć będzie na uroczystościach odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci poległych w szeregach francuskich Polaków. Tym samym pociągiem uda się do Bayonne ambasador Rzpłitej Chłapowski.

Kara śmierci

na terrorystów nar.-socjalistycznych w Austrii

Wiedeń, 13. 7. (PAT). Wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie nowej rady ministrów, która obradowała nad skutecznym zwalczaniem teroru narodowo-socjalistycznego. M. in. rozpatrywano projekt ustawy przewidującej karę śmierci za posiadanie materiałów wybuchowych.

Przed wejściem w życie ustawy ogłoszony będzie krótki termin łaski dla wszystkich tych, którzy wydadzą materiały wybuchowe. Rada ministrów obradowała ponadto nad składem komitetu dla zwalczania aktów teroru, na którego czele stoi minister Fey.

Przed zawarciem umowy kompensacyjnej z Niemcami

Artykuły rolne z Polski wzamian za niemieckie maszyny

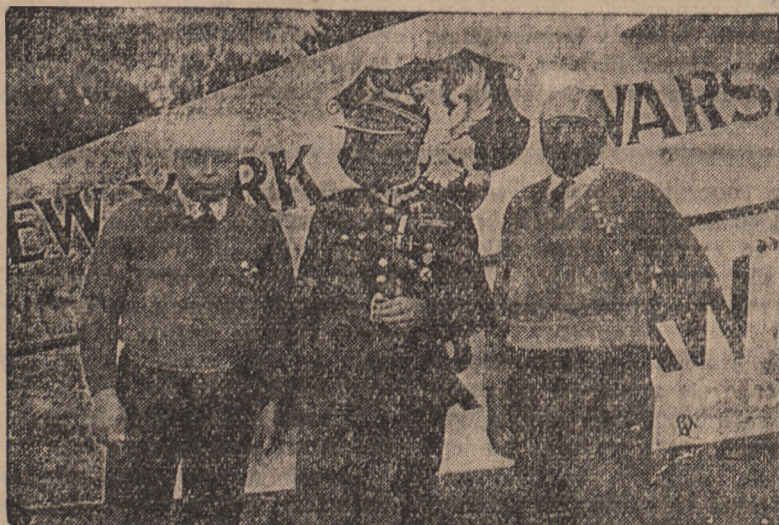
(o) Warszawa, 13. 7. (tel. wł.) Jak już donosiliśmy w Warszawie podjęte zostały rokowania polsko - niemieckie o umowę kompensacyjną. Sumą obrotu handlowego pomiędzy Polską a Niemcami na zasadzie tej umowy obliczana jest na 30 milj. zł. Ze strony Polski przewiduje się w pierwszym rzędzie wywóz żyta, pszenicy, kartofli i jnn. płodów rolnych. Niemcy zaś eksportować będą do nas przedewszystkiem maszyny i obrabiarkę.

Wielkie nadużycia w przemyśle nafiarskim w Małopolsce Wschodniej Główny winowajca zbiegł zagranicę

Lwów, 13. 7. (PAT). Prasa donosi o aresztowaniu czterech poważnych przemysłowców pod zarzutem milionowych nadużyć. Jeszcze w r. 1931 spółka akcyjna rafinerji i kopalni nafty dr. Seliga w Nadwórnej ogłosiła niewypłacalność. Pasywa wynosiły 10 milionów zł. Zarządcą masy konkursowej został mianowany adwokat Tannenbaum ze Stanisławowa. Adwokat ten wydzierżawił rafinerję i kopalnię przemysłowcom Taubemu i Petrankielowi, którzy przyjęli do eksploatacji kopalni bogatych kupców Stanisława Szapira, Alstera i Senfelda. Z końcem roku ubiegłego dr. Selig zawiadomił sąd, że doszło do jego wiadomości, iż adwokat Tannenbaum nie spełnia należycie swoich zobowiązań.

Sąd odebrał przeto dr. Tannenbaumowi z arząd i powierzył go inż. Sulimierskiemu ze Lwowa, który w toku odbierania agend stwierdził olbrzymie braki i nadużycia i zawiadomił o tem sąd konkursowy. Sąd wezwał dr. Tannenbauma, lecz ten przedtem już zbiegł ze Stanisławowa i uciekł prawdopodobnie do Wiednia. Wysłano za nim listy gołcze. Śledztwo objął sędzia do spraw nadzwyczajnej wagi dr. Rintel. Wczoraj sędzia Rintel polecił osadzić w areszcie śledczym, jak podaje prasa, przemysłowców Taubego oraz kupców Alstera, Szapira i Senfelda. Suma popełnionych nadużyć przekracza podobno milion złotych.

Trzej zdobywcy Atlantyku

Zdobywcy Atlantyku północnego bracia Adamowicze w towarzystwie zdobywcy Atlantyku południowego mjr. Skarżyńskiego na tle samolotu „Warsaw”.

Ludność polska, a gdańska „ustawa pracy”

Warszawa 13. 7. (Pat). W związku z wprowadzeniem w Gdańsku nowej ustawy, regulującej stosunki pracy na terenie W. M. Gdańska w najbliższych dniach rozpoczyna się w Gdańsku rokowania przedstawicieli rządu polskiego i senatu Wolnego Miasta Gdańska, dotyczące wykonania powyższej ustawy w stosunku do ludności polskiej w Gdańsku oraz w sprawie rynku pracy i pomocy dla bezrobotnych na terenie Rzpłitej Polskiej i W. M. Gdańska. W rokowaniach tych z ramienia rządu polskiego wezmą udział naczelnik wydziału w Mjn. Op. Społ. Skokowski jako przewodniczący delegacji oraz radca Grigorjew i radca Wengierow.

Strajk robotników rolnych w Poznańskim

(o) Poznań, 13. 7. (tel. wł.) W kilku majątkach pod Szamotułami w wojew. poznańskim wybuchł strajk robotników rolnych, którzy domagają się wypłacenia zaległych zarobków od mies. lutego.

Po zapewnieniu, że żądaniu strajkujących stanie się zadość, robotnicy wrócili do pracy. Do żadnych ekscesów nie doszło.

Wielki pożar fabryki w Niemczech

Berlin, 13. 7. (Pat). W czwartek wybuchł w fabryce papieru w Chemnitz groźny pożar, który zniszczył doszczętnie kompleks zabudowań fabrycznych wraz z maszynami. Straty są olbrzymie.

Giełdy

GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA W BYDGOSZCZY

z dnia 12 lipca 1934 r.

Żyto 60 ton 13,50—13,25—13,50; pszenica 16,50—17,50; jęczmień: przem. 16,00—16,50; pastewny 15,25—15,75; zimowy 14,50—15,00; owies 13,75—14,25; mąka żytnia: gat. IA 0—55% wł. w. 22,00—23,00; gat. IB 0—65% wł. w. 21,00 do 22,00; gat. II 55—70% wł. w. 16,25—17,25; razowa 0—95% wł. w. 17,25—17,75; posiednia pon. 70% wł. w. 13,00—14,00; mąka pszenna: gat. IA 0—20% wł. w. 33,00—35,00; gat. IB 0—45% wł. w. 30,00—31,00; gat. IC 0—55% wł. w. 29,00—30,00; gat. ID 0—60% wł. w. 28,00 do 29,00; gat. IE 0—65% wł. w. 27,00—28,00; gat. IIA 20—55% wł. w. 25,00—26,50; gat. IIB 20 do 65% wł. w. 24,50—26,00; gat. IID 45—65% wł. w. 24,00—24,50; gat. IIF 55—65% wł. w. 19,50—20,00; gat. IIIA 65—70% wł. w. 17,50 do 18,50; gat. IIIB 70—75% wł. w. 14,50—15,00; razowa 0—95% wł. w. 20,00—21,00; otręby: żytnie wymiał stand. 38 t. 9,00—9,00—9,75; żytnie wymiał stand. 10,00; pszenne mialkie stand. 10,25—11,00; pszenne średnie stand. 10,25 do 11,00; pszenne grube 10,50—11,25; rzepak zimowy 36,00—38,00; rzepak zimowy 34,00 do 37,00; mak niebieski 49,00—53,00; peluszkę 16,50 do 18,00; wyka 16,00—17,00; groch Folgera 18,00 do 21,00; łubin niebieski 9,00—9,50; łubin żółty 9,50—10,50; płatki ziemniaczane 16,00—17,00 makuch lniany 19,50—20,50; makuch rzepakowy 14,00—15,00; makuch słonecznikowy 16,00 do 17,00; wylókki suszone 10,00—10,50.

GDANSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 12 lipca 1934 r.

Na gdańskiej giełdzie zbożowej panuje w dalszym ciągu tendencja słaba. Ceny za jęczmień wykazują tendencję zniżkową. Na pszenicę brak nabywców. Grochy poszukiwane tylko najprzerdniejsze gatunki. Mąka pszenna 21,— gd., żytnia 16,50 gd. loco piekarnia w Gdańsku.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 12 lipca 1934 r.

Pszenica 17,25—17,50; inkarnatka 85,00 do 90,00

Ogólne usposobienie: spokojne.

GIEŁDA WARSZAWSKA — AKCJE

z dnia 12 lipca 1934 r.

Bank Polski 85,00—85½; Lillpop 9¼; Starachowice 10,60.

Tendencja: przeważnie słabsza.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Papiery wartościowe

z dnia 12 lipca 1934 r.

3% poz. budowlana 44½; 5% poz. konwersyjna 63½; 4% poz. premij. dol. 52½; 7% poz. stabiliz. 67½—67½—67,63; 8% l. z. T. Kr. Przem. Pol. 74½; 7% l. z. ziemskie dol. 44½ do 45,00; 4½% l. z. ziemskie 47½—48,00—47½; 8% l. z. ziemskie zlot. 43½—42½—43,00; 4½% l. z. m. Warszawy 63½; 5% l. z. m. Warszawy 69½, z 1933 r. 57½—57½—57½; 5% l. z. Częstochowy z 1933 r. 48½; 5% l. z. Piotrkowa z 1933 r. 46½; 6% obl. Warszawy 1926 r. VI. em. 55½—56,00; 6% obl. Warszawy 1926 r. VIII. i IX. em. 53½.

Tendencja dla pożyczek: niejednolita; dla listów: przeważnie mocniejsza.

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

z dnia 12 lipca 1934 r.

Berlin 203,00, 204,00, 202,00; Holandia 358,85, 359,75, 357,95; Londyn 26,67, 26,80, 26,54; Nowy Jork telegr. 5,29½, 5,32½, 5,26½; Paryż 34,91, 35,00, 34,82; Praga 22,00, 22,05, 21,95; Sztokholm 137,55, 138,25, 136,85; Szwajcaria 172,48, 172,29, 172,05; Włochy 45,44, 45,56, 45,32.

Tendencja: niejednolita.

Na drodze do skutecznej walki z klęską pożarów

Nowa ustawa o ochronie przed pożarami

W listopadzie r. b. wejdzie w życie nowa ustawa o ochronie przed pożarami. Posiada ona doniosłe znaczenie zarówno dla mieszkańców miast jak i wsi. Klęski pożarów niszczące dobytek i mienie mieszkańców kraju z chwilą wprowadzenia w życie zarządzeń niniejszej ustawy będą mogły być zażegnane i zmniejszone do mało znaczących, sporadycznych wypadków.

Ustawa głosi zasadę, że każda gmina, zarówno miejska, jak i wiejska powinna posiadać własną straż ogniową, przynajmniej jedną, zależnie od potrzeb danej gminy i jej stanu liczbowego mieszkańców.

W gminach liczących poniżej 40 tys. mieszk. powinny istnieć zasadniczo strażnice ochotnicze. Ponieważ gminy wiejskie nie osiągną zazwyczaj poziomu 40 tys. ludności, przeto po wsiach zasadniczo będą ustawiane tylko strażnice ochotnicze. Oczywiście, że jeśli na to pozwalają środki, to gmina może utworzyć nawet straż z a w o d o w ą. Jeżeli w gminie nie będzie utworzona straż ochotnicza, ani nie będzie zorganizowana straż zawodowa, to władze mają prawo utrzymać tam straż przymusową.

W miastach, liczących powyżej 40 tys. mieszk. mają być utworzone strażnice zawodowe.

Ponadto ustawa przewiduje prywatne strażnice, które będą zobowiązane tworzyć na swoje potrzeby określone przedsiębiorstwa, zakłady oraz instytucje.

Wreszcie ustawa przewiduje okręgowe pogotowia pożarne. Organizacje te będą tworzone w celu zapewnienia pomocy tam, gdzie strażnice są niewystarczające lub gdzie ich brak. Okręgowe pogotowia pożarne będą tworzone przez kilka lub kilkanaście gmin, łączących się w tym celu.

W ten sposób cała Polska pokryje się gęstą siecią dobrze zorganizowanych oddziałów strażackich, których personel, jak i sprzęt techniczny będzie się stopniowo pomnażał w miarę wpływu potrzebnych na ten cel funduszy.

Członkowie straży i pogotowia pożarnych, zarówno ochotniczych jak i przymusowych, spełnią swą służbę bezpłatnie. Samo więc powołanie ochotniczych czy przymusowych straży względnie pogotowia nie obciążą gminy żadnymi wydatkami. Natomiast wydatki pociągające będą za sobą: zaopatrywanie straży w odpowiedni sprzęt ratunkowy oraz w środki potrzebne do używania tego sprzętu przy akcji ratowniczej, dostarczanie pomieszczeń dla pogotowia i stałych dyżurów straży, dla szkolenia ich oraz dla przechowywania sprzętu technicznego, urządzanie i utrzymywanie urządzeń sygnalizacyjnych oraz alarmowych, zapewnienie dla akcji ratunkowej dostatecznej ilości wody.

Ze względu na doniosłość akcji ratunkowej strażnice pożarne zostały uposażone w specjalne uprawnienia. A więc strażnice pożarne jadące do pożaru oraz podczas akcji gaszenia, mają prawo korzystać ze wszystkich dróg i gruntów prywatnych dla przejazdu, postoju i prowadzenia akcji ratunkowej. Przy przejazdach do pożaru i spowrotem strażnice pożarne (z wyjątkiem prywatnych i ochotniczych) mają prawo korzystać dla przewozu z wszelkich środków przewozowych (zarówno osobowych jak i towarowych) służących do utrzymania komunikacji publicznej, w razie gdy zwłoka grozi nie-

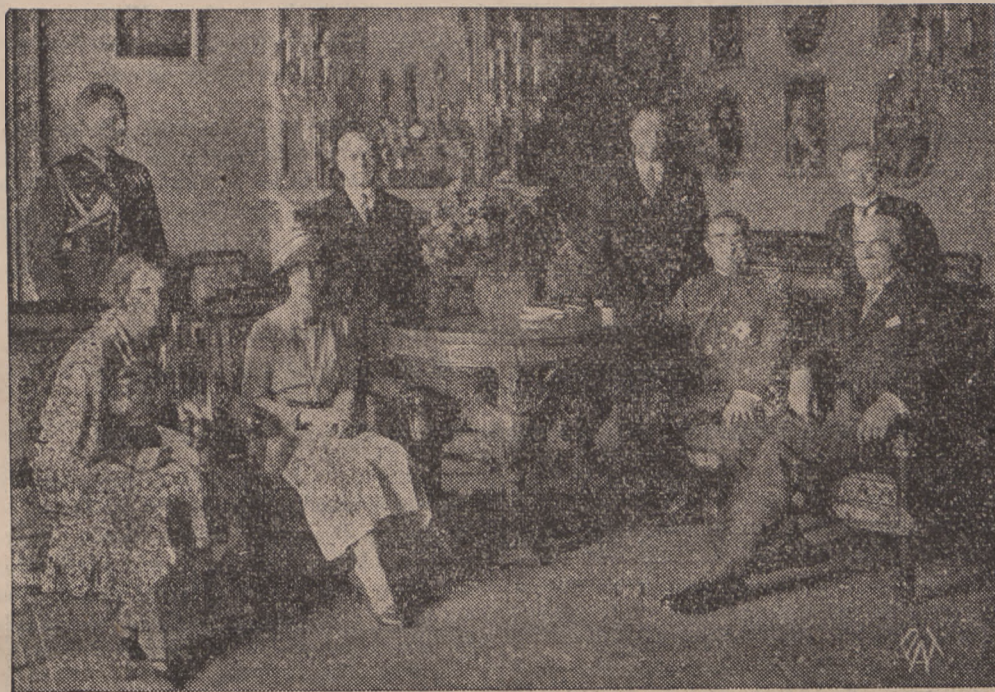
bezpieczeństwem, mają prawo zajmować nawet prywatne środki przewozowe. Kierowcy pojazdów straży pożarnych, jadących do pożaru, nie są obowiązani do przestrzegania dopuszczalnej szybkości, stosowania się do przepisów o wymijaniu i wyprzedzaniu. Wszyscy znajdujący się na drodze obowiązani są zawsze usunąć się z drogi lub zatrzymać i pozostawić miejsce dla swobodnego przejazdu straży ogniowej. Za zużycie, zniszczenie, uszkodzenie lub utratę środków przewozowych, zwierząt pociągowych, narzędzi użytych przy akcji ratunkowej, należy się odszkodowanie. O odszkodowaniach tych orzekają władze administracyjne, którym należy zgłaszać pretensje najdalej w ciągu 30 dni.

Ustawa przewiduje również osobiste obowiązki, jakie w zakresie przeciwdziałania pożarom obciążają wszystkie osoby, przebywające w danej gminie. A więc każdy jest obowiązany: zezwolić na użycie środków, mogących służyć do

alarmu i sygnalizacji; zezwolić na użycie środków przewozowych wszelkiego rodzaju, potrzebnych dla przewozu straży pożarnych i ich sprzętu technicznego, ze zważaniem na umieszczenie na posiadanych nieruchomościach urządzeń i przyrządów przeciw-pożarowych, udzielać bezpośredniej pomocy przy tłumieniu pożaru, udzielać pierwszej pomocy lub opieki w razie nieszczęśliwych wypadków z ludźmi, udzielać pomocy przy ochronie i zabezpieczeniu mienia; pełnić warty dzienne lub nocne dla ochrony przed powstaniem pożaru.

Niektóre z tych obowiązków będą mogły być zamieniane na świadczenia w naturze lub pełnione zastępczo przez inne osoby. Szczegółowe w tej mierze przepisy wyda Rada Ministrów. W każdym razie od powyższych obowiązków są zwolnieni inni: niezdolni do pracy wskutek choroby lub ułomności fizycznej, matki, dzieci do lat 6, nieletni do lat 14 i osoby powyżej lat 60.

Księżę Japoński Kaya na Zamku

Kuzyn Cesarza Japonii ks. Kaya z małżonką podczas wizyty u Pana Prezydenta Rzplitej. Na zdjęciu (od prawej w pierwszym rzędzie) Pan Prezydent, ks. Kaya, księżna Kaya, p. Marja Mościcka

Zyciorys p. Tadeusza Krychowskiego wiceministra spraw wewnętrznych

P. Tadeusz Krychowski urodził się w Lubelszczyźnie w r. 1892. Po ukończeniu Wydziału Prawnego Uniwersytetu w Moskwie z początkiem r. 1919 rozpoczyna pracę w sądownictwie, początkowo jako aplikant przy Sądzie Apelacyjnym w Warszawie. W marcu 1920 r. mianowany zostaje prokuratorem Sądu Okręgowego w Łomży, a od maja 1921 r. przechodzi na takie same stanowisko do Sądu Okręgowego w Łodzi.

W październiku 1927 r. zostaje mianowany prokuratorem Sądu Okręgowego w Sosnowcu, po czym od stycznia 1931 r. przechodzi już jako

wiceprokurator Sądu Apelacyjnego do Nadzoru Prokuratorskiego w M-stwie Sprawiedliwości, gdzie niebawem obejmuje kierownictwo tego resortu, początkowo jako wiceprokurator Sądu Najwyższego, a następnie od października 1932 r. jako prokurator Sądu Najwyższego. Na tym stanowisku pozostaje do marca r. b., w tym bowiem miesiącu otrzymuje nominację na dyrektora departamentu karnego w M-stwie Sprawiedliwości.

P. wiceminister Krychowski został odznaczony krzyżem oficerskim „Polonia Restituta“.

„Regulamin“ dla ende radnych

Niejednokrotnie czytaliśmy w enuncjacjach pism endeckich, że członkowie organizacji prorzędowych są krepowani w wypowiedaniu swych przekonań i że wszystko czynią na rozkaz.

Autorzy tych artykułów pisząc je, mają zamiar przestraszyć ludzi mało zorientowanych przed wstępowaniem do organizacji prorzędowych, gdzie członkowie według zdania endecków są ograniczani w swym postępowaniu i odgrywają tylko rolę pionków.

Rzecz jasna, że tylko ludzie ślepi mogą wierzyć fałszywym informacjom macherów endeckich.

I myślałby kto, że u endecków, którzy przedstawiają obóz prorzędowy w fałszywym świetle, każdy członek ma pełną swobodę wypowiedania swych myśli, przekonań, postępowania i działania.

Tak nie jest. Bo oto jesteśmy w posiadaniu regulaminu, który przez władze partyjne Stronnictwa Narodowego został narzucony wszystkim ende radnym, zasiadającym w Radach Miejskich.

Regulamin ten składa się z 12 paragrafów, które rzucają jasne światło na taktykę endecką.

Według par. 1, radni endeccy tworzą t. zw. Radziecki Klub Narodowy. Par. II. zobowiązuje wszystkich radnych do poddania się przepisom regulaminu. W myśl par. 4 ende radni obowiązani są czuwać, by wszystkie uchwały Rady Miejskiej szły po linii programu Str. Nar. A więc nie po linii potrzeb gospodarczych, tylko interesu danego miasta.

Par. 6 postanawia, że wnoszenie interpelacji i umieszczanie pewnych spraw na porządku obrad Rady Miejskiej oraz stawianie pytań na plenum Rady dozwolone jest tylko za zgodą Klubu.

Gdzież jest więc wasza swoboda i samodzielność pp. ende radni?

Par. 11 przewiduje „sankcje karne“, a mianowicie w razie niestosowania się do regulaminu któregośkolwiek z radnych, otrzymuje on odpowiednio upomnienie, a w razie trzykrotnego takiego upomnienia jest „zobowiązany“ złożyć mandat.

Tak w świetle prawdy wygląda wolność słowa i działania w łonie Stronnictwa Narodowego.

Z regulaminu wynika, jak na dłoni, że endeckom nie chodzi o dobro danego miasta i ogółu, lecz tylko o interes partii.

Pierwsza wycieczka Japońska do Polski

przybywa na zaproszenia Polsk. Akadem. Koła Przyjaciół Japonji

Dnia 17 bm. o godz. 22,50 przybywa do Warszawy na zaproszenie Polskiego Akademickiego Koła Przyjaciół Japonji wycieczka japońska, w skład której wchodzi:

dr. Kanamo Akiyama, prokurator Sądu w Tokio, dr. Kakuji Ikoda, sędzią Sądu w Tokio, prof. Inako Tanaka, profesor W. S. H. w Yamaguchi, prof. Kyuichi Sugiyama, profesor Wyższej Szkoły Medycznej w Taihoku, prof. Seizo Nakao, profesor Wyższ. Instytutu Geologicznego w Sapporo przy Uniw. Cesarskim, Hitoshi Toke, profesor Instytutu Górniczego Uniw. Cesarskiego w Sapporo, prof. Toyotaro Hida, profesor Wyższej Szkoły Technicznej w Fukuoka, profesor Shintaro Uda, profesor Wydz. Elektrotechnicznego Uniw. Cesarskiego w Sendai, dr. Daisuke Yamada, redaktor pisma „Osaka Asahi Shinbun“, dr. Tatsui Ishii, wyższy urzędnik rządu Formczy, Masaichi Nakamura, student Uniwersytetu w Berlinie, Taro Ito, student Uniw. w Berlinie, Koji Nakanishi, student Uniw. w Berlinie, Kenzo Nakanishi, prezes T-wa Naukowego w Bunkenkai i inni.

Zbiórka na P. C. K. odbędzie się od 1 sierpnia do 15 września

Min. Spraw Wewnętrznych zezwoliło Polakom Czerwonemu Krzyżowi na zorganizowanie akcji zbiórkowej w czasie od 1-go sierpnia do 15 września r. b. w postaci sprzedaży nalepek za pośrednictwem urzędów i agencji pocztowych.

GŁOSY I ODGŁOSY.

Wyścig „grubych ryb“ na Bałtyku

W jednym z pism francuskich ukazał się ostatnio artykuł przewodniczącego parlamentarnej komisji spraw zagranicznych p. Pawła Bastida, omawiającego politykę mocarstw europejskich wobec krajów bałtyckich. W artykule tym polityk francuski podnosi wielkie znaczenie Estonji, Łotwy i Litwy jako czynnika pacyfikacyjnego w Europie wschodniej, neglując jednocześnie, w sposób zgoła niepojęty, analogiczną rolę, przypadającą w udziale — i to w pierwszym rzędzie — Polsce. Dopiero z dalszych wywodów artykułu bije jaskrawa nieznamość polskiej polityki zagranicznej ze strony autora, która tłumaczy wprawdzie, lecz bynajmniej nie usprawiedliwia zajętą przez niego stanowiska.

P. Bastid mianowicie zarzuca Polsce „niejasne“ intencje, które polegać mają na tym, że odrzuca projekty pacyfikacji lokalnej, wypowiedając się za ogólnymi gwarancjami bezpieczeństwa. Na zarzut ten „Gazeta Polska“ odpowiada w sposób następujący:

„Więc p. Paul Bastid poprostu nie wie, że to Polska właśnie — w czasie, gdy wielkie mocarstwa łowiły szerokim niewodem „ogólne gwarancje bezpieczeństwa“ — sceptyczny i trzeźwy wypowiedała na to poglądy szukając raczej rzeczy mniej generalnych a za to możliwych do zrealizowania. P. Paul Bastid nie wie, że Polska nie tylko nie odrzucała „projektów pacyfikacji lokalnej“, ale przeprowadziła w tej dziedzinie akty tej doniosłości, jak pakt o nieagresji z Rosją, a następnie takiż pakt z Niemcami — że już nie będziemy wymieniać innych osiągnięć polityki polskiej z tego zakresu“.

W dalszym ciągu charakteryzując stosunki Polski do krajów bałtyckich, i z którymi od zarania niepodległości związała się trwałymi więzami współpracy i przyjaźni, „Gazeta Polska“ dodaje:

„Gdy dziś zmieniła się moda... i dalekie potencje stają do wyścigu o to, kto lepszym jest przyjacielem państw bałtyckich, kto na grubszym papierze zagwarantuje im ich niezawisłość, tak bohaterstwo wywalczoną i obronioną — cóż jest dziwnego lub dwuznacznego w powściągliwym uśmiechu, z jakim patrzy Polska na ten wyścig? Zrozumieją zapewne ten uśmiech nasi przyjaciele w Rydze i Tallinie; zrozumie go napewno tak doświadczony mąż stanu, jak p. minister L. Barthou. Chcielibyśmy jednak bardzo, aby zrozumiał i ogół polityków francuskich. Być może, że doszłoby wówczas do przekonania, że o zagadnieniu państw bałtyckich należy się u nas raczej po przyjacielsku informować, niż robić nam przykre grymasy; albowiem jest to zagadnienie będące integralną i pierwszorzędną częścią składową polityki polskiej od roku 1918 — a nie od 1934 r.“.

Przedłużenie terminu nadsyłania prac na 2 konkursy Polskiej Akademii Umiejętności

Polska Akademia Umiejętności podaje do wiadomości, że konkurs ogłoszony w r. 1933 z funduszu śp. Wł. J. Fedorowicza na tematy:

1) Studjum porównawcze nad stanem pierwotnym a dzisiejszym jednego z większych zespołów leśnych Polski.

2) Opracować metodę tępienia raką ziemniaczanego w glebie bez jej zatrucia.

z terminem zgłaszania prac do dnia 31 grudnia 1934 r. zostaje przedłużony do dnia 31 grudnia 1935 roku. Ogłoszenie o przyznaniu nagród nastąpi na publicznym uroczystym posiedzeniu Polskiej Akademii Umiejętności w czerwcu 1936 r.

Rozporządzenie porządkowe Wojewody Poleskiego o Miejscu Odosobnienia

Wojewoda Poleski Wacław Kostek-Biernacki polecił rozwinąć na terenie województwa poleskiego następujące rozporządzenie:

Rozporządzenie porządkowe Wojewody Poleskiego z dnia 2 lipca 1934 r. o zakazie zbliżania się do Miejsca Odosobnienia w Berezie Kartuskiej, fotografowania go oraz porozumiewania się z osobami, osadzonymi w tem Miejscu Odosobnienia.

Na podstawie art. 108 p. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) oraz upoważnienia Wydziału Wojewódzkiego z dnia 26 stycznia 1934 r. (uchwała Nr. 665) zarządzam, co następuje:

§ 1. Zabrania się osobom nieuprawnionym: a) przekraczania linii, oznaczonej ogrodzeniem z drutu przed parkanem Miejsca Odosobnienia; b) fotografowania Miejsca Odosobnienia oraz osób w niem osadzonych; c) porozumiewania się w jakiegokolwiek formie z osobami, osadzonymi w Miejscu Odosobnienia.

§ 2. Przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia podlega na zasadzie art. 111 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19. I. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) ukaraniu w drodze administracyjnej grzywną do 500 złotych, lub aresztem do 14-tu dni, albo obu tym karom łącznie.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wojewoda Poleski:
Wacław Kostek-Biernacki

Pozatem p. Wojewoda Poleski wydał do mieszkańców województwa obwieszczenie następującej treści:

Na podstawie Dekretu Pana Prezydenta z dnia 17 czerwca 1934 r. zostało utworzone w Berezie Kartuskiej, pow. Pruszyński, Miejsce Odosobnienia dla przetrzymanych burzycieli porządku i bezpieczeństwa.

Ostrzegam mieszkańców okolicznych i przyjezdnych obywateli przed jakimkolwiek usiłowaniem nawiązania stosunków z odosobnionymi

Polska jednym z najważniejszych czynników w Europie

Wychodzący w Turynie dziennik „Stampa” omawia politykę zagraniczną Polski stwierdzając, że Polska posiada świadomość swej siły i że jest jednym z najważniejszych czynników w Europie powojennej, z którym należy się liczyć niezależnie od różnych koncepcji politycznych.

Prokurator Pressard mordercą radcy Prince'a?

Wczoraj odczyta na łamach dzienników paryskich sprawa morderstwa radcy Prince'a.

Syn zabitego ogłosił wywiad w dzienniku „Le Jour”, w którym wyraźnie oskarża prokuratora Pressarda i jeszcze jedną osobę, której nazwisko narazie zachowuje w tajemnicy o zamordowanie radcy Prince'a. Oskarżenie to syn zabitego popiera twierdzeniem, że między jego ojcem a prokuratorem Pressardem od dłuższego czasu toczyła się zażarta walka.

Echa puczu wojskowego na Litwie

Z Kowna donoszą, że śledztwo w związku z puczem wojskowym z 7 czerwca zostało ukończone. Poza 3 osobami cywilnymi i Walde-marsem, co do których zapadł już wyrok, stwierdzono udział w zamachu 103 oficerów: 22 zdegradowano i usunięto z armii, 46 przeniesiono do rezerwy.

Pozatem wytoczono sprawę przed sądem wojennym b. szefowi sztabu Kubeliunasowi, zastępcy lotnictwa wojskowego oraz zastępcy dowódcy pułku huzarów za rozmyślną bezczynność oraz sabotaż.

Złoty tron Kandy

W posiadaniu króla W. Brytanji znajduje się t. zw. złoty tron Kandy, który został po zdobyciu Ceylonu przez Anglików przewleziony do Londynu.

Tron ten pochodzi z XVII wieku; wyrzeźbiony kunsztownie z drzewa, inkrustowany złotem, tron podtrzymywany jest przez rzeźbione z kryształu górskiego smoki o ametystowych oczach. Tron należał do króla Kandy, najmocniejszego władcy na wyspie Ceylon, Zabrał go Anglik w r. 1815, a obecnie król Jerzy V postanowił go zwrócić Ceylończykom.

Trzeci syn króla, książę Gloucester, który udał się w podróż do Indji, wiezie ze sobą na okręcie historyczny tron, który ofiaruje jako prezent królewski zarządcy pałaców w Cołombo, stolicy obecnej Ceylonu.

z pominięciem administracji Miejsca Odosobnienia, pomagania im w ewentualnych usiłowaniach nawiązania kontaktu z osobami poza Miejscem Odosobnienia, pomagania im w ewentualnych przygotowaniach ucieczki, lub w samej ucieczce, oraz przed wszelkimi czynnościami, sprzeciwiającymi się przepisom o Miejscu Odosobnienia.

Winni popełnienia powyższych czynów będą surowo karani w przepisanej drodze administracyjnej, a nadto mogą być zamknięci w Miejscu Odosobnienia jako zagrażający spokojowi i bezpieczeństwu publicznemu, niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności karno-sądowej.

Wojewoda Poleski:
Wacław Kostek-Biernacki

Od Mossulu do Oceanu Indyjskiego... wizja Panarabizmu

Obydwaj władcy — Jemenu i Hedżasu — po krótkotrwałej wojnie zawarli pakt wieczystej przyjaźni.

W tej wyjątkowej dla klimatu arabskiego uroczystości rolę głównego pośrednika, a nawet arbitra odegrał Wielki Muftj Jerozolimski (zwierzchnik religijny mahometan). Obydwa państwa, ku mocą tego taktatu przelozując część swoich praw zwierzchnich na wspólne instytucje reprezentacji zagranicznej, skarbowości, jurysdykcji i t. d.

W skotlowanym do niedawna świecie arabskim coś się wykruwa. Co budzi przedewszystkiem zaniepokojenie w Londynie, a także w stołecach innych wielkich mocarstw kolonialnych. Przed ich oczyma wstaje wizja ogromnego niebezpieczeństwa dla potęgi ich władztwa zamor-

„Zamach na państwo trzeba okupić karą śmierci“

Hitler o spisku „katylinarnym“

Włoska „Gazette del Popolo“ ogłasza wywiad z kanclerzem Hitlerem, który oświadczył, że spisek „katylinarny“ został zdławiony ostatecznie. Nikt nie będzie mógł mieć złudzeń co do możliwości powtórzenia spisku. Masy ludowe nie miały z tym spiskiem nic wspólnego.

Kanclerz oświadcza dalej, że usiłował wielokrotnie przywołać do porządku ludzi, którzy walczyli przy jego boku w ciągu lat 12. Jeszcze przed bardzo niedawnym czasem Hitler odbył przeszło 5-godzinną rozmowę, w której starał się przekonać jednego z przywódców późniejszej rewolty, że droga, na którą wkroczył, oddała go odep fatalnie. Ale ani napomnienia, ani przekonywania nie zdaly się na nic.

Zkolei kanclerz, nawiązując do niektórych głosów prasy zagranicznej, oświadczył, że występując bez litości przeciwko buntownikom, działał w interesie humanitaryzmu oraz w obronę wszystkich ludzkości wystąpił ci, którzy chcieli pogrzyść kraj w chaosie wojny domowej. Niewątpliwie po pierwszym, udanym zamachu nastąpiłyby dalsze.

„W grę wchodziły losy całych Niemiec — mówił na zakończenie kanclerz Hitler. — Przykład dany przezemnie udowodnił, że zamach na państwo trzeba okupić karą śmierci. Kto grzeszy przeciw państwu, wie teraz, co go czeka. Ktokolwiek chce wykorzystać w sposób antypaństwowy dla celów osobistych lub partykularnych władzę jaką posiada dla budowy państwa lub obrony rewolucji, ten będzie miał ściętą głowę. Los ten spotka każdego bez względu na to, jak daleko zaszedł i bez względu na to, jak wielką jest jego władza, którą otrzymał odemnie“.

POKOJE

czyste, wygodne i ciche z wodą bieżącą i telefonami

w Warszawie,
ulica Chmielna Nr. 31
obok Dworca Centralnego

poleca tanio

Zarząd
Hotelu Royal.

Walka Hiszpanji z faszyzmem

Z Madrytu donoszą, że policja dokonała rewizji w stowarzyszeniach partji faszystowskiej. Znalaziono większe zapasy broni oraz bombę o wielkiej sile, wagi ponad 5 kg. Dokonano około 50 aresztowań, m. in. zatrzymano posłów Jose de Rivera i Adolfa Ques-sara, których po przesłuchaniu zwolniono z aresztu.

W wielu miastach na prowincji wykryto materiały wybuchowe i 10 bomb. W miejscowości Badajoz policja wykryła skład materiałów wybuchowych. Stwierdzono, że maszyny piekielne sporządzał sekretarz jednego z syndykatów robotniczych, któremu dynamitu dostarczał delegat robotniczy na giełdę pracy. Dokonano kilkunastu aresztowań wśród działaczy socjalistycznych.

Nie chce podzielić losu Amanullaha

Droгоценne prezenty szacha perskiego dla Kemala

Szach perski ofiarował w prezencie Kemalowi paszy dywan, którego przygotowanie zajęło dziesięć lat pracy. Małżonki przewodniczącego parlamentu i prezesa rady ministrów otrzymały każda po brylancie wagi 14 karatów. Pozatem złożył szach wielką sumę do dyspozycji rządu na cele dobroczynne.

Podczas swego pobytu w Stambule i Ankarze, szach prosił o nieurządzanie na jego cześć żadnych uroczystości publicznych, aby naród perski nie myślał, że władca pojechał do Turcji dla zabawy i przyjemności.

Podziałem tu widać przykład Amanullaha, którego popularność uciepiała tak bardzo w Afganistanie z powodu rozrywek, w których brał on udział w czasie słynnej podróży po Europie.

Odkrycie archeologiczne w Cyrenalce

W Cyrenalce, w okolicy Baniel El Asgfa, został odkryty ciekawy grób, wykuty w skale, prawdopodobnie jeden z licznych, które muszą się znajdować w tem miejscu. Odkrycie to jest bardzo ważne, gdyż ściany wewnętrzne tego wykutego w skale grobu są pokryte różnymi malowidłami, których kolory bardzo dobrze się zachowały. Malowidła wyobrażają postacie wojowników, kobiet, jak też kwiaty i owoce.

Nieznane listy Napoleona I.

Podczas prac, wykonywanych przy uporządkowaniu gmachów w Kremlu w Moskwie, została odkryta kasetka, zawierająca zbiór listów Napoleona I. w liczbie trzydziestu sześćdziesięciu, z roku 1812. W kasetce znajdowały się również plany strategiczne cesarza.

Trzech kochanków 14-letniej Anny

Niesłychany wypadek moralnej zgnilizny

O strasznym upadku moralnym i zgniliznie, panującej wśród niektórych rodzin, świadczy dosadnie przytoczony poniżej fakt. Oto 20-letni Paweł Skowronek od dłuższego już czasu dopuszczał się czynów nierządnych na 14-letniej Annie W. ze świętochłowic. Gdy policja dowiedziała się o tem, spisała doniesienie do prokuratury, aresztując jednocześnie Skowronka. W czasie dochodzeń ustalono, iż 14-letnia

Anna utrzymywała stosunki miłosne ze swym 17-letnim bratem Rudolfem oraz 20-letnim wujem Jerzym Pyszynem z świętochłowic. Na polecenie sędziego śledczego dr. Kublińskiego wszystkich trzech kochanków 14-letniej panny osadzono w areszcie śledczym. Odpowiadać oni będą przed sądem za nierząd z niepełnoletnią swą bliską krewną.

Rozwody — kopalnią złota dla skarbu Republiki Kuby

Zaany reporter paryski, Geo London, pisze w „Le Journal“ a propos nowego prawa rozwodowego, które weszło w życie na wyspie Kuby:

Kryzys ekonomiczny, który grasuje na całym świecie, pobudził wiele krajów do wyszukiwania różnych sposobów ożywienia przemysłu turystycznego. Kuba wpadła na pomysł oryginalny, nie wyeksploatowany jeszcze gdzieś indziej. Jej biura propagandy turystycznej nie wychwalała zalet i uroków zatoki Manzanillo, czy też pięknych widoków na stokach Sierra Maestra. Nie! Kuba spodziewa się przyciągnąć

turystów za pomocą swego nowego prawa o rozwodach, które pozwala zblazowanym małżonkom uciec od siebie w jak najkrótszym czasie bez wszelkich kłopotów.

Nie ulega wątpliwości, iż chodzi tu o Amerykanów, których napływu wzbogacił kilka miast pogranicznych w Meksyku, posiadającym również liberalną ustawę o rozwodach. Potrzeba jest matką wynalazków. Kuba nie może już czerpać dawnych zysków z wywozu cukru, szuka więc kompensaty w dziedzinie przemysłu rozwodowego.

W kilku wierszach

Na omentanżu gminy żydowskiej w PADERBONN w Westfalji nieznaną sprawcy o-balili w ciągu nocy 54 nagrobki. Władze policyjne wezwały ludność, miejscową do współdziałania w wyjaśnieniu tego zajścia.

Nowy pożar lasu wybuchł w pobliżu miejscowości saskiej SCHEUNO. Pastwą ognia padło około 700 ha drzewostanu. W płomieniach zginęła także duża ilość zwierzęzy.

Zaany anarchista NIEMIECKI poeta i literat Erich Muehsam, który od czasu objęcia władzy przez partję narodowo-socjalistyczną do chwili obecnej znajdował się w obozie koncentracyjnym popełnił samobójstwo przez powieszenie.

W czwartku liczba radjostuchaczy NIEMIECKICH zmniejszyła się o blisko 42 tys. i wynosi obecnie około 5 milionów 360 tys.

W pierwszym półroczu 1934 r. wydano w NIEMCZECH 295 nowych ustaw Rzeczy i rozporządzeń.

Wczoraj na dworcu poczdamski w BERLINIE odstawiono karótkami policyjnemi licznych więźniów pod silną eskortą. Kordon policji nie dopuszczał publiczności na dworzec. Krząta pogłoski, że były to osoby aresztowane w związku z wypadkami 30 czerwca rb., które obecnie zostały skierowane do obozu koncentracyjnego w Lichterfelde.

W LONDYNIE wznowiono zostały rozmowy pomiędzy morakmi rzeczoznawcami brytyjskimi i francuskimi. Głównym tematem dyskusji jest rozmiar pancerników. Rzeczoznawcy francuscy proponują budowę pancerni-

Przemysł, Handel, Rolnictwo, Rzemiosło, Finanse

Rolnictwo i praca na pierwszym planie poczynań rządu

„Szef rządu prof. Kozłowski zapowiedział na odprawie prezesów rad wojewódzkich i sekretarjatów powiatowych Bloku Bezpartyjnego intensywne zajęcie się kompleksem aktualnych zagadnień na dwóch odcinkach: rolniczym i robotniczym. Zapowiedział ta wywołała głębokie poruszenie w społeczeństwie i stała się punktem wyjścia ożywionej dyskusji w opinii publicznej.

Otóż przypomnieć trzeba, że w okresie od maja r. 1926 do momentu załamania się konjunktury gospodarczej, a więc do chwili przełomu w dziedzinie gospodarczej, który miał miejsce pod koniec r. 1929 i z początkiem 1930 — rządy pomajowe z wielkim poczuciem odpowiedzialności i niemniejszą energią nteresały się sprawami stanu rolniczego i robotniczego. To też czteroletni okres „prosperity”, jaki przypadł do maju 1926 wyzyskały rządy na bardzo intensywną pracę. Wiemy przecież, że — jeśli chodzi o położenie rolnictwa — w tych latach na polu parcelacji czy komasacji, w dziedzinie ustawodawstwa rolniczego i w praktycznym podniesieniu kultury rolnej w Polsce działało stokroć więcej, niż w poprzednich 8-ciu niemal latach rządów przygodnych większości. Wiemy też, że jeśli chodzi o płace robotnicze, o uporządkowanie ustawodawstwa socjalnego, o wyzwolenie pracownika z tyranii czy to wielkokapitalistycznej czy partyjnej — działy rządy pomajowe do chwili kryzysu bardzo wiele. Kwestja płac była bowiem w Polsce i za bagna i chaotyczna i nierzadko na samowoli oparta. Rząd odrazu przystąpił do uzdrowienia tych stosunków i w krótkim czasie zdołał płace robotnicze podnieść do europejskiego poziomu.

POD TCHNIENIEM KRYZYSU.

Ale potem przyszedł kryzys. Przez świat cały przeciągnęła straszna fala, zmieniająca gruntownie konjunkturę, wnosząca ze sobą spadek produkcji, bariery celne, walkę o eksport, widmo bezrobocia... Następstwa nie daly długo na się czekać i w Polsce... Wysiłek rządu musiał być przedewszystkiem skierowany na linje defensywną: na obronę budżetu państwa, waluty, aktywności bilansu handlowego... Zagadnienia te tak absorbowały umysły i tyle wymagały nakładu energii — iż mowy być już nie mogło o kontynuowaniu w tej rozpiętości i z dotychczasowym rozmachem zagadnień, dotyczących spraw rolniczych i robotniczych. Nie znaczy to oczywiście, aby o nich zapomniano. Bynajmniej. Zając się niemi przyszło również bardzo intensywnie, ale w innym zgoła kierunku: ochronnym. Przyszło stosować środki obrony, walczyć z bezrobociem i bezdomnością, z pauperyzacją rolnika i robotnika. Ale główny wysiłek musiał być skierowany na zagrożone okopy państwa, jako całości, na uchronienie budżetu przed narostem deficytu, na ochronienie złotego przed wstrząsami, na utrzymanie przewagi wywozu nad przywozem, słowem na te wielkie fundamenty naszego życia gospodarczego, do których nie wolno było dopuścić sił rozkładowych, działających na całym świecie.

Wiemy, że wysiłek ten ukoronowało powodzenie. Wiemy, że przebyliśmy przeszło czteroletni okres kryzysu bez poważniejszych wstrząsów i bez uszczerbku dla naszej struktury gospodarczej. I że wreszcie osiągnawszy pewną stabilizację, doczekaliśmy się pierwszych przejawów poprawy. I oto w chwili, gdy ukazują się pierwsze sygnały zmiany konjunktury na lepsze — rząd powraca do ponownego podjęcia przerwane go kryzysem dzieła: naprawy sytuacji rolnika i robotnika.

To właśnie pierwsze planowe elementy znajdujemy w enuncjacji premiera Kozłowskiego, podanej do wiadomości działaczy Bloku Bezpartyjnego jako program, który rząd zamysla zrealizować w najbliższej przyszłości i do których już teraz czyni poważne przygotowania.

DWA PROBLEMY.

A przygotowania te muszą nastąpić po bardzo gruntownych przemyśleniach i obliczeniach, gdyż przecież jasnym jest, że nawrót do roku 1929, a więc pewnego rodzaju „retitutio ad integrum” jest niemożliwa.

Wszystkie zagadnienia gospodarcze pod wpływem zmiany cen, warunków pracy, stosunków kredytowych itd., uległy takim przeobrażeniom, iż przygotowania obecne o pracę się muszą na innych zgoła normach: uwzględnić bowiem muszą i szczyby, zadane przez kryzys i nową zupełnie konjunkturę, w której trzeba będzie wcielić w życie nowe zagadnienia programowe.

Jakie one będą?

W dziedzinie rolniczej wysunie się, jako naczelną zagadnienie przywrócenie zdolności dochodowej małych i średnich gospodarstw rolnych. Uczyńić to będzie można pod warunkiem oddłużenia warsztatów, które przez kryzysową zniżkę cen zboża i produktów hodowlanych wpadły w nadmierne długi. Tam zaś gdzie takie oddłużenie okazało się niemożliwe, bo nie prowadzące do uzdrowienia warsztatu — przez oddanie

go w inne ręce, przez stworzenie w miejsce jednego butwiejącego gospodarstwa szeregu mniejszych, ale zdrowych, zdolnych do życia warsztatów.

W dziedzinie zaś spraw robotniczych największym i najważniejszym zagadnieniem będzie: zatrudnienie, dostarczenie pracy ludziom, skazanym przez następstwa kryzysu na przymusowe bezrobocie, a więc wbrew swej woli pasorzytującym na organicznym społecznym, obniżającym zatem konsumcję wewnętrzną i mnożącym skutkiem tego katastrofę niskiej produkcji.

W tym kierunku zmierza obecna inicjatywa rządu, który — jak już zaznaczyliśmy — pierwsze oznaki poprawy konjunktury gospodarczej wyzyskać zamierza przede wszystkim na odcinku, społecznie najważniejszym, bo mającym ulżyć dołi rolnika i robotnika.

Wzrost polskiej ekspansji eksportowej na rynki pozaeuropejskie

W wywozie towarów polskich zagranicę utrzymuje się nadal tendencja zmniejszania dostaw na rynki krajów europejskich, a natomiast zwiększania ekspansji eksportowej na rynki pozaeuropejskie.

W ciągu pierwszych pięciu miesięcy rb. 89,7 proc. ogólnego wywozu z Polski skierowane zostało do krajów europejskich, zaś 10,3 proc. do krajów pozaeuropejskich, podczas gdy w tym samym okresie roku ubiegłego stosunek procentowy kształtował się następująco: kraje europejskie były odbiorcą 92,7 proc. całego eksportu polskiego, zaś kraje zamorskie — 7,3 proc.

W porównaniu z analogicznym okresem ujawniło się procentowe zmniejszenie dostaw towarów polskich do Anglii, Danii, Francji, Holandji, Norwegii, Rumunii, Szwajcarii i Rosji Sowieckiej, natomiast wzrost dostaw do Estonji, Finlandji, Jugosławji, Hiszpanji, Niemiec i Włoch.

Z krajów pozaeuropejskich procentowe zwiększenie dostaw towarów polskich wykazują: Brazylja, Chile, Chiny, Egipt, Indie Brytyjskie, Kolumbia, Meksyk i kraje środkowej Ameryki, Palestyna, Stany Zjednoczone A. P. oraz Unja Południowo-Afrykańska.

Światowy eksport masła w r. 1934 Eksport polski wzrósł ośmiokrotnie

Według obliczeń, przeprowadzonych przez Międzynarodowy Instytut Rolniczy w Rzymie, światowy eksport masła w ciągu pierwszych czterech miesięcy rb. wyniósł 189,9 tys. ton, wzrastając w porównaniu do analogicznego okresu roku ub. o 14 tys. ton.

Największym eksporterem była w tym okresie Nowa Zelandja, na drugim miejscu Danja, na trzecim — Australja, przyczem eksport z

tych krajów przekraczał 45 tys. ton, Eksport Holandji wyniósł 10 tys. ton, Szwecji — 7 tys. Finlandji 3,5 tys., Łotwy — 3,6 tys.

W ciągu wspomnianych pierwszych 4 miesięcy roku ub. eksport z Polski wyniósł 454 ton, podczas gdy w analogicznym okresie roku ub. Polska wywoziła jedynie 56 ton. W ten sposób eksport masła z Polski wzrósł blisko ośmiokrotnie.

Wiadomości gospodarcze

Krajowe

WYJAZD PREZESA BANKU POLSKIEGO DO FRANCJI.

Z dniem 10 lipca rozpoczął urlop wypoczynkowy prezes Banku Polskiego dr. Władysław Wróblewski, który spędzi swój urlop we Francji w jednej z miejscowości kuracyjnych. Na czas nieobecności, obowiązki prezesa pełnić będzie wiceprezes Banku b. min. skarbu p. Jan Piłsudski.

DALSZE UKŁADY KONWERSYJNE W ROLNICTWIE.

Na ostatnim posiedzeniu komitetu konwersyjnego przy Banku Akceptacyjnym, zatwierdzono blisko 1.430 układów na kwotę 2.250 tysięcy złotych.

Łącznie z dotychczas zatwierdzonymi, ogólna ilość układów konwersyjnych wyraża się cyfrą — 47.637 na sumę — 85.705 tysięcy złotych.

USTALENIE KURSU PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH SKŁADANYCH DO DEPOZYTU.

W „Monitorze” z dnia 10 bm. ukazało się obwieszczenie ministra skarbu, ustalające kurs, podług którego mogą być przyjmowane papiery wartościowe przez władze i urzędy państwowe jako wadja przy przetargach oraz jako kaucje na zabezpieczenie wszelkiego rodzaju umów.

RADA INTERESÓW IZBY HANDLOWEJ POLSKO-LACIŃSKO-AMERYKAN-SKIEJ.

Dla skoordynowania swej pracy z zainteresowanymi i stworzenia platformy bliższego z nimi kontaktu, Izba Handlowa Polsko-LaciŃsko-Amerykańska w Warszawie powołała do życia radę interesentów, w której będą uczestniczyli przedstawiciele najpoważniejszych przedsiębiorstw i organizacji gospodarczych.

MOŻLIWOŚCI ZBYTU NA RYNKU HOLENDERSKIM.

W chwili obecnej istnieją widoki dostawy na rynek holenderski desek dębowych hebowanych do wyrobu mebli. Firmy eksportowe polskie, które interesują się możliwością zby-

tu wspomnianych gatunków desek, winny w możliwie najszybszym czasie zgłosić się do Państwowego Instytutu Eksportowego, Warszawa, Elektoralna 2.

DOSTAWY ARTYKUŁÓW DRZEWNYCH DO EGIPTU.

Państwowy Instytut Eksportowy posiada zgłoszenie firmy egipskiej, która interesuje się importem z Polski dykt oraz płyt posadzkowych drewnianych. Bliższe informacje: Państwowy Instytut Eksportowy.

Zagraniczne

DEFICYT KOLEI AUSTRJACKICH.

Rada zarządzająca kolei austriackich ogłosiła bilans za rok 1933, ustalając niedobór kolei na sumę 85.600.000 szylingów. Nadmienić należy, że deficyt na rok 1932 wynosił 101.300 tys. szyl.

WZROST PRODUKCJI ALUMINIUM W ITALJI.

W pierwszych pięciu miesiącach bieżącego roku produkcja aluminium w Italji wyniosła 4760 ton wobec 3849 ton w tym samym okresie roku 1933. Jednakże eksport tego metalu obniżył się ogromnie, gdyż w pierwszych czterech miesiącach rb. wywieziono tylko 243 ton aluminium, wartości 2.13 milionów lirów, wobec 3.198 ton wartości 20,9 milionów lirów, wywiezionych w tym samym czasie w roku ubiegłym.

OPLATY IMPORTOWE W BRAZYLJI.

W Brazylji ogłoszona została nowa taryfa celna, która miała wejść w życie niezwłocznie. Obecnie jednak na podstawie miarodajnych wyjaśnień władz brazylijskich stwierdzić należy, że nowa taryfa wejdzie w życie w stosunku do wszystkich towarów, znajdujących się w brazylijskich urzędach celnych, dopiero z dn. 1 września rb.

WZROST WYWOZU MASŁA LITEW-SKIEGO.

Z Kowna donoszą: Według urzędowych danych eksport masła litewskiego za 6 miesięcy rb. zwiększył się w porównaniu z analogicznym okresem r. ub. o około 20 proc. i wyniósł 3.943 ton.

Stan zasiewów w Niemczech

Według oficjalnego sprawozdania przebieg pogody w lipcu był dla stanu zasiewów nie-sprzyjający, z uwagi na upały i posuchę. Sporadyczne opady nie wystarczyły do poprawienia niepomyślnego stanu zasiewów. Stan ten jest naogół lepszy, o ile chodzi o ciężkie grunty, gorszy natomiast o ile chodzi o zasiewy na gruntach lżejszych. Zboża ozime wytrzymały posuchy lepiej niż jare. Owies najwięcej ucierpiał od posuchy. Okopowe dość powszechnie ucierpiał od nocnych przymrozków. Siano i koniczyna przedstawiają się znacznie gorzej niż w poprzednich latach.

W ciągu lipca nastąpiło poważne pogorszenie stanu zasiewów w Niemczech. Szczególnie niepomyślny jest stan łąk, koniczyn, owsa i pszenicy jarej.

Ceny bekonów w Anglii

W tygodniu ubiegłym na rynku angielskim panowała tendencja żywa w zakresie zbytu bekonów. Notowania uległy — zwłaszcza na giełdzie Manchesterze — podwyżce, tam bowiem znajdowało się mniej towaru, aniżeli na rynku londyńskim.

Notowania rynkowe obniża w dalszym ciągu towar angielski, który jest niewspółmiernie wysoko notowany, a natomiast jakością swą, jako towar zbyt tłusty, nie odpowiada zapotrzebowaniu konsumentów.

Na giełdzie londyńskiej notowano w dniu 7-ym lipca r. b. bekon polski z wysokości 73 do 81 szyl. w zależności od gatunku. Ceny na giełdzie w Manchesterze wynosiły od 75 do 81 szyl.

Dalsza zniżka bawełny

Ostatnie dni przyniosły na rynkach światowych dalszą zwyżkę cen surowej bawełny. Składają się na to, zdaniem agentów bawełnianych w pierwszym rzędzie posunięcia Roosevelta w dziedzinie polityki walutowej, dotyczącej srebrnego pokrycia oraz polityki Roosevelta, forsującego z całą bezwzględnością ograniczenia przestrzeni uprawnej.

Gdyby restrykcje te przeprowadzone zostały istotnie w projektowanym zakresie, wówczas zbiory bawełny na podstawie dotychczasowych danych nie powinny przekraczać 12 milionów bel. t. j. o 2 miliony mniej, aniżeli w sezonie zeszłorocznym.

Nie będzie dewaluacji franka

Obie izby francuskie przyjęły w ostatecznym brzmieniu rządowy projekt ustawy o reformie podatkowej we Francji. W czasie dyskusji nad projektem w senacie minister finansów Germain Martin oświadczył, iż Francja nie pójdzie na dewaluację franka, lecz dążyć będzie do unormowania wewnętrznej sytuacji gospodarczej przez zniżkę cen.

Rząd wypowiada się kategorycznie przeciwko dewaluacji, ponieważ Francja zmuszona jest importować surowce zagraniczne, które przy deprecjacji franka kalkulowałyby się drożej, co, oczywiście, spowodowałoby zwiększenie rozpiętości cen artykułów rolnych i przemysłowych, powodując niebezpieczne wstrząsy na rynku wewnętrznym.

Przesyłek zaliczeniowych nie można wysłać do Niemiec

Koleje niemieckie zawiadomiły telegraficznie władze polskie, że od 10 lipca 1934 r. począwszy, graniczne stacje niemieckie nie będą przyjmowały do przewozu takich przesyłek nadchodzących z poza Niemiec do stacji, leżących na terenie Rzeczypospolitej, które są obciążone zaliczkami lub zaliczeniami. W związku z tem zarządzeniem kolei niemieckich, stacje P. K. P. otrzymały polecenie nieprzyjmowania tego rodzaju przesyłek, adresowanych do odbiorców w Niemczech.

Wydane polecenie ma na celu uchronienie polskich sfer handlowych od możliwych strat, które mogłyby łatwo powstać wskutek zatrzymania przesyłek na granicy. Strona 9-ta

Schicht wyrabia również „Mydło Białe Jeleń”

Dowiadujemy się, że firma Schicht, oprócz znajdujących się już w handlu gatunków mydła, wyrabia również nowe mydło „Białe Jeleń”. Jest to pełnowartościowe jedrne mydło, które dzięki swej łagodności i przyjemnemu zapachowi, nadaje się zarówno do prania bielizny, jak i do mycia całego ciała.

Sanatorium im. ś. p. Michaliny Mościckiej

Sanatorium im. ś. p. Michaliny Mościckiej, pod Krasnobrodem, którego poświęcenie odbyło się w tych dniach przy udziale Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Straszny wypadek zatrucia sardynkami w Bydgoszczy

Ojciec i matka walczą ze śmiercią — Syn po kilkugodzinnych męczarniach zmarł

Spoleczeństwo Bydgoszczy wstrząśnięte zostało wczoraj wiadomością o strasznym wypadku zatrucia sardynkami rodziny Klewiczów, zamieszkałej przy ul. Terasy nr. 8 na Szwedewie.

Zajście miało przebieg następujący:

Małe mieszkanko na parterze domu miejskiego przy ul. Terasy nr. 8 zamieszkiwała rodzina Klewiczów.

Głowa domu, 57-letni Jan Klewicz, piekarz z zawodu, pracował w cukierni i piekarni p. Gabryela, przy ul. Gdańskiej.

Zarobek tygodniowy Jana Klewicza wynosił zł 13. Ze szczupłej tej pensji musiała utrzymać się cała rodzina składająca się z żony 50-letniej Franciszki oraz synów 28-letniego Waltera, 19-letniego Franciszka, 14-letniego Pawła i 9-letniego Kazimierza.

Ciężka dola rodziny Klewiczów uległa ostatnio pewnej poprawie, gdyż 19-letni Franciszek otrzymał zatrudnienie w wytwórni lodów p. Grzegorskiego przy ul. Bernardyńskiej.

Biedny chłopak zaczynał swoją pracę codziennie o godz. 6-tej rano. Na śniadanie zjadał normalnie 2 kromki suchego chleba i wracał dopiero wieczorem, posilając się znowu suchym kawałkiem chleba. *Obiada wogóle nie jadł, gdyż nie miał na to pieniędzy.* Wychudzony i zbiedzony chłopak zwrócił wreszcie swym miernym wyglądem uwagę p. Grzegorskiego.

Na zapytanie swego szefa, Franciszek Klewicz oświadczył szczerze, że w domu nie ma co włożyć do ust, gdyż z 52-złotowego zarobku miesięcznego ojca, 20-złoty idzie na komorne, a reszta pozostaje na wyżywienie licznej rodziny P. Grzegorski, współczując niedoli biednego młodzieńca i jego rodziny, wręczył mu pudełko sardynek, przybiecując równocześnie dalszą pomoc materialną. Ucieszony łaskawym poparciem szefa, Franciszek Klewicz wrócił wieczorem do domu, mówiąc o wszystkim matce.

Działo się to we wtorek, dn. 10 bm. Po powrocie do domu chłopiec zabrał się do spożycia sardynek, w czym pomagała mu głodna matka. Na zakończenie tej „uczty” zjawił się również ojciec, który spożył resztki sardynek.

W środę rano Franciszek oraz matka odczuli bóle głowy, które tłumaczyli niewyspaniem. Nie zrażając się więc tem, Franciszek Klewicz udał się do firmy, a po chwili stał na miejscu swojej zwykłej pracy, na rogu przy Hali Targowej przy ul. Podwale.

Matka tymczasem, nie mogąc znieść dłużej bólu głowy, poszła do sąsiadów i pożyczyla 20 groszy na zakupienie kropli. Po zażyciu kropli bóle nie ustawały, a nawet zwiększyły się, dlatego też Klewiczowa położyła się do łóżka. Po chwili nastąpiła gwałtowna torsja i wówczas biedna kobieta zrozumiała, iż uległa zatruciu sardynkami. Niezwłocznie wysłała 28-letniego Waltera do Franciszka celem skontrolowania jego stanu. Franciszek trzymał się dzielnie na swym posterunku i nie chciał w żaden sposób, mimo nalegań brata, powrócić do domu. *Walter wrócił do matki i spostrzegł z przerażeniem, iż traci ona chwilami przytomność.*

W chwili odzyskania świadomości Klewiczowa nakazała Walterowi powtórnie pójść po Franciszka i siłą sprowadzić go do domu. Teraz Walter zastał brata już w stanie prawie bezprzytomnym. Zmartwiony Walter odprowadził brata przy pomocy kilku przechodniów do domu, poczem pobił po lekarza.

Wszyscy doktorzy, do których przybiegł biedny Walter z prośbą o pomoc dla matki i brata, wręcz odmówili, tłumacząc się brakiem czasu oraz tem, iż ul. Terasy nie należy do rejonu

ich działalności, wyznaczonej przez Ubezpieczalnię Społeczną.

A tymczasem brat i matka, pozostawieni na łaskę i niełaskę losu, dostali okropnych torsyj, z ust zaczęła im ciec pianą; oboje, wijąc się wśród strasznych bólów, gryzli palce rąk, wołając o pomoc. Bezsilny Walter pobił wówczas do ojca, pracującego — jak już wspomnieliśmy — przy ul. Gdańskiej w cukierni p. Gabryela, chcąc zawiadomić go o okropnym wypadku.

Tutaj ze zgrozą dowiedział się Walter, iż ojciec leży bezprzytomny już od kilku godzin. Była już godz. 18.30.

Przerażony i dotknięty strasznym nieszczęściem bliskich Walter Klewicz, za namową innych, wezwał karetkę Pogotowia Ratunkowego, najpierw do matki i brata, a później do ojca.

W lecznicy miejskiej zaczęto ratować zatrutych. Nie można było jednak żołądki ofiar poddać wypompowaniu, gdyż — jak stwierdzono — *zarazki trucizny znalazły się już w*

SS „Pułaski“ wiezie z Ameryki kilka wycieczek polskich

Polski statek transatlantyczny „Pułaski” wypłynął w dniu 6 lipca br. z Nowego Jorku do Gdyni, wioząc na pokładzie: 442 pasażerów, 76 worków poczty i 109 ton towarów.

„Pułaskim” przybywa do Polski 21 delegatów na 2-gi Zjazd Polaków z Zagranicy pod kierownictwem p. F. Świetlika, 19 delegatów na Zlot Młodzieży pod kierownictwem p. Adama Gutorskiego, 20 zawodników na Igrzyska Olimpijskie Polaków z Zagranicy pod przewodnictwem p. Franciszka Jabłonki, 10 studentów

pod przewodnictwem p. Marjana Grochała, 8 dziennikarzy pod przewodnictwem p. Józefa Przydatka, oraz wycieczka Związku Polskich Żydów.

Pozatem wśród pasażerów jadą pp.: Teodor Andrice, wydawca „Cleveland Press” i Katarzyna Wolnar z Instytutu Narodowego w Cleveland.

Przyjazd statku do Gdyni spodziewany jest dn. 16 bm.

Harcerze rozpoczęli pracę przy budowie Bazyliki Morskiej

Drużyna Harcerzy imienia Kilińskiego z Brzeźcia n. Bugim rozpoczęła pracę przy budowie Bazyliki Morskiej w Gdyni. 30 ogorzalych chłopców z zawiniętymi rękawami z łopa-

tami w dłoni zabrało się do robót ziemnych w miejscu, gdzie ma stać Bazylika Morska.

Każdy harcerz pracować będzie 6 godzin. Drużyna da więc razem 200 godz. ofiarnej pracy. Przed rozpoczęciem robót harcmistrz Bolesław Polkowski, inicjator tej akcji zgłosił gotowość harcerzy do pracy wobec członków Komitetu Budowy Bazyliki z p. kpt. Chlebowskim na czele. Członkowie Komitetu z uznaniem przyjęli inicjatywę i ofiarną pracę młodych harcerzy.

Przykład godny naśladowania niewątpliwie spowoduje dalsze zgłoszenia do pracy nie tylko harcerzy, lecz innych organizacji miejscowych i zamiejscowych, przebywających na wycieczkach. Dowiadujemy się, że Drużyna Harcerzy ze Ślaska, obozująca w Gdyni w najbliższych dniach przystąpi do pracy.

Instytut Naukowy Rzemieślniczy projektowany jest przy Związku Izb Rzemieślniczych

Sprawa rozwoju rzemiosła, która w ostatnich czasach specjalnej nabiera u nas wagi i aktualności, stała się ostatnio specjalną troską czynników miarodajnych. Na jej marginesie porusza się od niedawna zagadnienie stworzenia specjalnej instytucji, powołanej do wyświetlenia różnych kwestji z rzemiosłem polskim związanych.

Mowa tu o projekcie stworzenia Instytutu Naukowego-Rzemieślniczego przy Związku Izb Rzemieślniczych. Instytut ten, który byłby organem doradczym Związku Izb Rzemieślniczych, jako naczelnej organizacji w Polsce, miałby na celu prace naukowe nad podniesieniem: technicznym, gospodarczym i oświatowym zawodowemu rzemiosła przez badanie: 1) warunków i potrzeb technicznych produkcji, 2) warunków i potrzeb obrotu towarowego, 3) warunków i potrzeb kredytowych, 4) warunków możliwości organizacyjnych, 5) warunków postępu gospodarczego, kulturalnego i oświatowo-zawodowego.

Pociąg popularny z Torunia na „Zlot gwiazdzisty” do Inowrocławia

W związku ze złotym gwiazdzistym awjonektem do Inowrocławia, który odbędzie się w niedzielę, dnia 15 bm. uruchomiony zostanie specjalny pociąg popularny z Torunia do Inowrocławia. Pociąg odjeżdża z Torunia w niedzielę o godz. 8,10 rano, wraca zaś do Torunia o godz. 22-tej.

Bilet w obie strony kosztować będzie zł. 1,90 jest on jednakże ważny tylko na wymieniony pociąg popularny. Bilet uprawnia jednocześnie do bezpłatnego wstępu na koncert.

Szubin

— Półkolonje dla dzieci, Staraniem Związku Pracy Obywatelskiej Kobiety, przy wydatnym udziale p. redaktora Jana Riemera, utworzono w szubińskiej szkole powszechnej półkolonje dla dzieci biednych rodzin miasta. Dziećmi opiekuje się p. Grzesińska.

— Zebranie Zw. Weteranów Powstań Narodowych. Obejdaj w sali sejmikowej Wydziału Powiatowego odbyło się uroczyste wręczenie odznak pamiątkowych i dyplomów tym, którzy przyczynili się do sukcesu, jaki odniosła Pożyczka Narodowa na terenie pow. szubińskiego.

W uroczystości wzięli udział przewodniczący powiatowego Komitetu Pożyczki Narodowej p. Szulczewski z Chwaliszewa, starosta powiatowy p. Dąbrowski, nac. Urzędu Skarbowego p. mgr. Onyszkiewicz i in.

Wręczenie odznak i dyplomów poprzedziło przemówienie przewodniczącego p. Szulczewskiego, który w krótkich słowach skreślił przebieg pracy nad zbiórką P. N. oraz podał jej wyniki, a następnie podziękował zebranym za ich bezinteresowną, obywatelską współpracę. Odznaczone zostały osoby ze sfery ziemian- skich, przemysłowych, handlowych, rzemieślniczych i urzędniczych.

Aresztowanie „fabrykantki aniołków” w Bydgoszczy

Czy Klara Pintz jest winna śmierci Friedy Schramm?

Władze policyjne w Bydgoszczy ujęły w dniu wczorajszym i osadziły w więzieniu przewencyjnym Klarę Pintz, zam. przy ul. Nakielskiej 51.

Aresztowana pozostaje pod ciężkim zarzutem dokonywania niedozwolonych zabiegów na młodych mężatkach i pannach.

Zabiegi te udawały się przez dłuższy okres czasu, a „fabrykantka aniołków” zarabiała niezgorzej, pobierając od klientów tytułem honorarjum po kilkadziesiąt zło-

tych. Pintzowa nie przyznaje się do inkryminowanych jej czynów.

Afera ta pozostaje w ścisłym związku ze śmiercią 24-letniej Friedy Schramm, która — jak obszernie donosiliśmy — zakończyła życie wskutek zakażenia krwi, wynikłego przez nieostrożne i nieumiejętne spędzenie płodu.

Blższe szczegóły tej afery trzymane są narazie w tajemnicy.

Groźna katastrofa motocyklowa w Bydgoszczy

Motocyklista zranił 9-letniego chłopca i uciekł

Na narożniku ul. Krasieńskiego i ul. Gdańskiej zderzyły się wczoraj około godz. 15-tej dwa motocykle. Jeden motocykl z przyczepką P. Z. 45305, skręcał z ul. Gdańskiej na ul. Krasieńskiego. Z drugiej strony nadjeżdżał motocykl, nieprzepisową stroną jezdni. Wskutek tego nastąpiło zderzenie. Motocykl, jadący z ul. Krasieńskiego ku ul. Gdańskiej, wpadł na

trotuar, raniąc przechodzącego 9-letniego Edwarda Jakubczaka, zam. w barakach dla bezdomnych przy ul. Drewnickiego. Drugi motocykl został uszkodzony. Motocyklista po wyradku dodał gazu i uciekł nierozpoznany.

Ofiarę opatrzone w szpitalu miejskim. Dochodzenia w toku.

Konkurs na najlepszego konia dorożkarzkiego

Łódzkie Towarzystwo opieki nad zwierzętami zorganizowało konkurs na najlepiej utrzymanego konia dorożkarzkiego. Konkurs wzbudził duże zainteresowanie nie tylko wśród dorożkarzy ale i społeczeństwa łódzkiego. Do konkursu stanęło kilkadziesiąt dorożek. Zdjęcie nasze przedstawia zwycięską dorożkę, która w konkursie zajęła pierwsze miejsce. Ciekawą inicjatywą Łódzkiego Tow. Opieki nad Zwierzętami winny się zainteresować i inne miasta.

Dziennik

w Toruniu

sobota
14
lipca

Kalendarzyk rzym.-kat.

Piątek Anakleta p., Małg. p. — Sobota Bonawentury Dk

REPERTUAR KINA

LIRA — Gloria.
SWIATOWID — 14 lipca
PALACE — Złoty książę, Rewja „Jak te lalki“.

TEATR NARODOWY W TORUNIU

Tel. kasy 900 dyr. Józef Cernobis Sezon 1933/34

REPERTUAR

W piątek, dnia 13 bm. teatr nieczynny
W sobotę, dnia 14 bm. o godz. 20-tej

„PRECZ Z MĘŻCZYZNAM!“

Krotoczwila w 3 akt. Engla i Horsta

W niedzielę, dnia 15 bm. o godz. 16-tej
Przedstawienie popołudniowe
ostatni raz

„PROCES ROZWOJOWY“

Komedja w 3 akt. S. Garrick'a
Ceny zmniejszone

W niedzielę, dnia 15 lipca o godz. 20-tej

„PRECZ Z MĘŻCZYZNAM!“

Krotoczwila w 3 akt. Engla i Horsta

Informator dla przyjezdnych

w Toruniu

Polecamy restauracje i kawiarnie

Dwór Artusa, restauracja o najwykwintniejszej kuchni na Pomorzu. — Dancino.

„DO GRACJANA“ róg Szerokiej i Szczytniej
Restauracja o zdrowym i smacznym domowym jedzeniu.

Najlepsza okazja kupna:

Browar i Słodownia Kobylepole, filja Toruń.
Czerwona Droga 35, tel. 312. Piwa, porter,
limonady, woda sodowa.

B. Hozakowski, ul. Mostowa 28, tel. 45 — Naj-
lepsza i najtańsza Herbata — Nasiona —
Cebulki kwiatowe.

Najstarszy i Pierwszy Polski Zakład Optyczny
Franciszek Seidler, Toruń. Optyk i banda-
żysta. Obok poczty. Staromiejski Rynek 16.
Telefon 574. Dostawa dla Kas Chorych, klin-
nik ocznych i dla wojska.

RADJO-odbiorniki — akcesoria — warsztat
reparacyjny — instalacje — lodownia aku-
mulatorów, Gonczewicz, Chełmińska 12.

Schwanekgrub — Radio, ul. Łazienna 17. —
Aparaty, — części.

Z miasta

— Baczność kupcy. Zorganizowane ku-
piectwo pomorskie organizuje w miesiącu
sierpniu 8—10-dniową wycieczkę handlowo-
przemysłową do Niemiec. Wycieczka ma
zwiększyć ważniejsze ośrodki gospodarcze Rze-
szy, jak Berlin, Wrocław, Kolonję, Lipsk itp.
Ogólny koszt wycieczki wyniesie około 200.
Ze względu na ożywienie się stosunków han-
dlowych, liczy udział zainteresowanych po-
żądany. Piśmiennie zgłoszenia należy składać
do dnia 16 lipca r. b. w sekretariacie Korpo-
racji Kupców Chrześcijańskich przy ul. Ze-
glarskiej nr. 1. w godzinach od 8-mej do 13-tej.

— Pielgrzymkę do Częstochowy organizuje
Stowarzyszenie Mężczyzn Katolickich Parafii
św. Jana w Toruniu w dniu 4. sierpnia. Zgło-
szenia przyjmuje i informacyjki udziela kance-
laria parafii św. Jana, Toruń, ul. Zeglarska 16.
Czł. skarbnik stowarzyszenia p. Jan Nowak —
skład kolonjalny, ul. Szczytna 20. Koszt po-
dróży w obie strony wynosi 214.—. Zamiej-
scowić przy dojeździe do Torunia i zpowrotem
korzystają z 70 proc. zniżki.

— Francuskie święto narodowe. W dn. 14
bm. o godz. 8.30 rano w kościele św. Jana od-
prawiona zostanie z okazji narodowego świę-
ta francuskiego uroczysta Msza św., zakupiona
przez agenta konsularnego Francji w Toruniu
toruńskie Towarzystwo polsko-francuskie.

— Wycieczka Oddziału żeńskiego Zw. Strze-
leckiego statkiem do Ciechocinka odbędzie się
w niedzielę, dnia 15 bm. Wyjazd o godz. 8-mej
rano z przystani „Wistula“.

— Zabawa sokole toruńskich. Zeńskie
gniazdo sokole urządzi w najbliższą niedzielę
15 bm. swą letnią zabawę ogrodową w „Ti-
voli“. Przygotowania do zabawy są w pełnym
toku. Zarząd i komitet zabawowy dokładają
wszelkich starań, ażeby wszystkim gościom
nobył na zabawie jak najwięcej przyjemności.
Mamy nadzieję, że bratnie gniazda Sokole,
tak również i pokrewne organizacje tłumnie
pośpieszą na zabawę „Sokole“, nie tylko za-
manifestować swe sympatie dla ruchu Soko-
lego, lecz również spędzić kilka wesołych
chwil. Wieczorem na salach „Tivoli“ spotka-
nie towarzyskie z zabawą taneczną. 4816

— Z urzędu stanu cywilnego. 12 bm. zawar-
li związek małżeński: Zbigniew Mitzner z
Anną Golde, siodlarz Paweł Welnowski z
Anną Kowalską z domu Melerską i murarz
Brunon Górny z Febronją Kowalską; zgłosił
rodzenie: Edmund Wardaliński (córka);
zmarli: Witold Weiner, lat 6 i Minna Klatt,
lat 33

Wilno — Toruniowi ofiarowało piękny album pamiątkowy

Jak już obszernie pisaliśmy, w ostat-
nich dniach ozerwa wyjechała z Pomo-
rza do Wilna sztafeta samochodowa, któ-
ra zawiozła stolicy Ziemi Wschodnich
hołd miast pomorskich. Pomiedzy liczne-
mi adresami hołdowniczymi znajdował się
również adres Torunia.

Przed kilku dniami prezydent miasta
Wilna p. dr. Maleszewski, w imieniu Zar-
ządu Miasta, nadesłał na ręce Zarządu
Miasta Torunia podziękowanie za adres
hołdownicy oraz piękny album pamiąt-
kowy. Album ten, bogato oprawny, z zło-
tym napisem: „Wilno“, zawiera 40 wspania-
łych fotografii wykonanych przez znan-
y w całej Polsce zakład fotograficzny

Jana Bulhaka, które przedstawiają wido-
ki miasta i jego zabytków.

Na pierwszej stronie albumu umiesz-
czona została następująca dedykacja:

„Sławnemu miastu Toruniowi, dzisiej-
szej stolicy drogiej Ziemi Pomorskiej w
serdecznej podzięce za wyrażone uczucia
braterskiej łączności podczas odwiedzin
naszego miasta przez Automobilklub Pom-
orski w dniu 1 lipca 1934 r., skromny
ten upominek ofiarowuje w imieniu Zar-
ządu Miejskiego w Wilnie

Prezydent miasta Wilna:

(—) Dr. Maleszewski.“

Album Wilna zostanie przekazany bi-
bliotece muzeum miejskiego.

Prace organizacyjne w Teatrze Ziemi Pomorskiej rozpoczęte

Zgodnie z zaleceniem Ministerstwa W.
R. i O. P., onegdaj miejska komisja teatral-
na, a wczoraj Zarząd Miasta uchwały od-
dać kierownictwo teatru toruńskiego p.
Władysławowi Brackiemu, który ze swej
strony zaprosił do współkierownictwa w
dziale administracyjno - finansowym p.
Stefana Kordowskiego.

W związku z ostatecznym załatwieniem
sprawy przyszłego sezonu w teatrze toruń-
skim, który — jak już donosiliśmy — roz-
szerzy swą działalność na całe Pomorze i
nosić będzie w związku z tem nazwę Te-
atru Ziemi Pomorskiej, p. Wł. Bracki wy-
jeżdża do Warszawy, by rozpocząć tam
prace nad skompletowaniem zespołu arty-
stycznego i omówić z poszczególnymi au-
torami sprawy repertuarowe.

P. O. S. widomym znakiem tężyzny fizycznej

Apel do mieszkańców Torunia

Kiedy Państwo, chcąc wyróżnić ludzi hartu
fizycznego, ludzi zdolnych w każdej chwili do
obrony kraju, wprowadziło Państwową Odznakę
Sportową, wszyscy, których los nie obdarzył fi-
zyczną ułomnością, stanęli w szeregach zdoby-
wających P. O. S. Wzruszający był widok,
kiedy ludzie w sile wieku, ludzie, którzy jeszcze
nie zapomnieli kontury, otrzymanych w czasie
walk o Niepodległość, stanęli wspólnie o P.
O. S. Starzy zawzięci z młodzieżą.

Minął entuzjazm, przysłał słomiany ogień
polski, P. O. S. idzie w zapomnienie. Jeszcze
raz poraz zabłyśnie stylowy orzełek w podkowie
wieńca laurowego, lecz większość mężczyzn nie-
stęty woli w kłapie tuzurka nosić maskoty o-

trzymane od przygodnej „narzeczony“.

W Toruniu naprzykład mamy ponad trzy-
dzieści towarzystw wychowania fizycznego, a
P. O. S. tak znikomną ilość, że zbieracze wszel-
kich odznak poczynają się niepokoić, by Odzna-
ka Sportowa nie podskoczyła w cenę, jako okaz
nadzwyczaj rzadki. Doprawdy wstyd, by w śro-
dowisku, mającym pretensje do wyrobienia
sportowego, zapomniano o P. O. S.

Gdzie jest ta młodzież, która kiedyś zapo-
mniała o innych rozrywkach, trenując zawzię-
cie do Odznaki? Gdzie są ci starsi panowie, co
imponowali otoczeniu złotą P. O. S.?

Staśmy na wysokości zadania. Zaprawa do
Państwowej Odznaki Sportowej odbywa się co-
dziennie w Ogródkach Jordanowskich.

Z zebrania Tow. Rolniczego powiatu toruńskiego

W ub. niedzielę odbyło się w gmachu Staro-
stwa posiedzenie Tow. Rolniczego powiatu to-
ruńskiego. Przewodził p. prezes Adamczyk.
Po złożeniu sprawozdań z których m. inn. wy-
nika, że finansowy stan Towarzyst. znacznie się
poprawił, a w kasie znajduje się przeszło 2 tys.
zł. gotówki, przystąpiono do omawiania aktual-
nych zagadnień gospodarczych, przychem głów-
ny nacisk kładziono na kwestję przywrócenia
rentowności gospodarstw rolnych.

Następnie dokonano wyboru delegatów do
Kady Wojew. P. T. R. w osobach pp. Czarneck-
kiego, Zachara, Szczepkowskiego i Smóla. Na
zakończenie uchwalono wysłać telegram hołdo-
wny do p. Min. Rolnictwa Poniatowskiego.

P. Wojewoda Raczyński w Bydgoszczy

Wczoraj około godz. 12 bawił w Byd-
goszczy w przejeździe Wojewoda poznań-
ski p. Roger Raczyński.

Pan Wojewoda odwiedził w charakterze
prywatnego gościa nowego starostę bydgo-
skiego p. Stefanickiego, poczem wyjechał
samochodem do Gościeradza do znanego
artysty - malarza p. Wyciótkowskiego.

Informator dla przyjeżdżających do Bydgoszczy

Odjazd nocny z Bydgoszczy

Toruń—Warszawa 2.37 6.50 8.05 9.57 12.54
13.55 15.30 15.58 18.01 19.58 21.35 (tran-
zytowy) 23.16

Tczew—Gdańsk—Gdynia 0.40 3.10 3.56 5.50
7.35 12.06 12.13 12.59 13.13 15.36 17.17
20.03 20.10

Kościerzyna—Gdynia 8.13 15.45

Rynkowo 16.10 20.25 (w niedzielę i święta
od 20 V. — 2 IX.)

Nakło—Piła 0.01 6.15 10.35 14.45 19.46

Unisław—Brodnica 4.55 8.11 13.45 16.10 21.50

Inowrocław—Poznań 2.35 3.50 6.20 11.45
13.40 16.28 18.10 20.40 22.25 23.15

Wągrówiec—Poznań 5.00 10.32 13.26 18.54

Inowrocław—Karsznice—Herby Nowe 13.40
23.15

Restauracje i Kawiarnie

Restauracja i Cukiernia Berendt Wyborowa
kuchnia wsmienite ciastka.

Gdzie i co kupić

„Dekora“. Skład artykułów dekoracyjnych. Te-
lefon 226 Bydgoszcz, Gdańska 22, Dywan

Dziennik

w Bydgoszczy

— Dyżur nocny aptek pełnia od dn. 9—15
bm. Apteka Centralna, ul. Gdańska 27, tel.
9-94 i Apteka pod Lwem, Okole, ul. Grun-
waldzka 37, tel. 1-91.

REPERTUAR KINA.

ADRIA: „Odmet ulicy“.

APOLLO: „Tajemnica rodu Lebonon“

„SOS“

BAŁTYK: „Znak Żaby“.

KRYSTAL: „Nibelungi“.

MARYSIENKA: „Profesor w kabarecie“.

REWJA: „Adjutant Jego Wyokości“.

Kalendarz zebrań

— Zebranie Zrzeszenia Rodaków z Warmji,
Mazur i Ziemi Malborskiej, odbędzie się w dniu
15 bm. o godz. 16 Pod Orlem. Ze względu na
rocznicę plebiscytową uprasza się o liczne
przybycie. Goście mile widziani.

— Związek właścicieli małych nieruchomości
przy BBWR — Szubin. Zebranie właścicieli:
domów w Szubinie w niedzielę, dnia 15. 7. br.
o godz. 14 w lokalu p. Alwina w Szubinie z
referatem p. Sarnowskiego z Bydgoszczy.

— Związek właścicieli małych nieruchomości
przy BBWR — Jachcice. Zebranie nadzw-
yczajne w sobotę dnia 14. 7. br. o godz. 19 w
lokalu p. Orczykowskiego.

Z miasta

— Na wycieczki morskie od zł 40, ogłosze-
nia przyjmuje i wszelkich informacji udziela te-
lefontycznie nr. 764 i osobście Pol. Tow. Krajo-
znawcze, Nowy Rynek 1. Na miejscu: plany
statków, prospekty i deklaracje.

— Egzamin dla kierowców samochodowych
i motocyklowych w Bydgoszczy odbędzie się w
końcu miesiąca lipca br. Blizszych informacji
udziela kierownictwo kursów samochodowych
Zygmunta Kochańskiego Bydgoszcz, ul. 3 Ma-
ja 20a, tel. 11-85

— Czyje rzeczy? W Zarządzie Miejskim w
Bydgoszczy — Oddz. Porządku Publicznego —
złożono następujące znalezione przedmioty: 2
obrączki ślubne, zegarek męski, medal 10-lecia-
klucze, torebkę dziecięcą z zawartością, pilnik
i części do maszyny rolniczych, 1 parę bucików
męskich, torebkę damską, paczkę z zawarto-
ścią, parasol damski, portmonejkę z zawartością
oraz worek kartofli i torbę z zawartością. Pra-
wo własności należy zgłosić w wyznaczonym
urzędzie, ul. Grodzka 25 pokój 19.

— Sprostowanie. W n-rze wczorajszym w
wiadomości o — nikach z zawodów strzelecko-

luczniczych Poczłowego P. W. zakradł się błąd.
Tytuł tej informacji powinien brzmieć: „Pię-
kne wyniki pomorskiego P. P. W. w Warsza-
wie“, a nie K. P. W., jak mylnie podano.

— Tenisowe mistrzostwo Polski. W Byd-
goszczy, dnia 15 lipca rozegrane zostaną
mistrzostwa międzyklubowe pomiędzy Byd-
goskim Klubem Sportowym i AZS-em poznań-
skim na kortach B. K. S. przy ul. Staszica.
Barw AZS-u bronić będą p. Jaśkowskiówna,
oraz znane rakiety w Polsce pp. Beldowskiej i
Warmińskiej, — a ramienia BKS-u wystąpią:
p. Bielańska, Kamińska i Laszkiewicz. Gry za-
powiadają się bardzo ciekawie, gdyż wynik
spotkania zadecyduje o mistrzostwie tenisowem
w okręgu poznańsko - pomorskim. Początek
gier o godz. 9 rano.

— Pomorski Związek Kręglarzy. Wycieczka
projektowana w ub. niedzielę, dn. 8 bm. nie
odbyła się z powodu niepoгоды. Drugą wy-
cieczką odbędzie się w przyszłą niedzielę, dn.
15 bm. do Fordonu autobusem. Zbiórka człon-
ków i gości o godz. 10.45 przy Resursie Kupie-
ckiej, poczem odjazd autobusem o godz. 11-tej.
W Fordonie uczestnicy wycieczki wezmą ud-
ział w rozdaniu nagród tamt. Klubu Kręglar-
zy.

— Co, komu i gdzie? Idek Janina, zam.
przy ul. Sienkiewicza nr. 13, zgłosił kradzież
2 butli win wartości 60 zł. Czerniewicz Zofja,
zam. przy ul. Pomorskiej nr. 42 zgłosiła kra-
dzież ubrania męskiego, płótna białego, róż-
nej bielizny i galanterji. Sprawcą okazał się
Mańczak Stanisław, bez stałego miejsca za-
mieszkania. Mańczaka aresztowano.

10-lecie Zw. Podoficerów Rezerwy w Bydgoszczy

zaszczyci swą obecnością gen. R. Górecki

Związek Podoficerów Rezerwy, koło w Byd-
goszczy obchodzi w dniu 15 bm. uroczystość
swego dziesięciolecia. Program rozpoczyna się u-
roczystą Mszą św. w kościele św. Trójcy, po-
czem nastąpi złożenie wieńca na grobie niezna-
nego Powstańca Wielkopolskiego oraz defilada.

Na uroczystości popołudniowe składają się
imprezy sportowe, jak marsz 10 klm. oraz strze-
lanie małokalibrowe i koncert w ogrodzie strze-
lani przy ul. Toruńskiej. Wstęp bezpłatny. Wio-
czorem zabawa taneczna w salach strzelnicy.

Najważniejszą jednak częścią obchodu będzie

uroczysta akademja w „Strzelnicy“ o godz. 11.30
przed południem.

Na program akademji składają się m. in.
preznowienia władz związkowych, państwowych
i wojskowych. Wybór przyzwydm, odczytanie hi-
storijski koła, śpiew chóru itd.

Protoktorat nad obchodem 10-lecia koła byd-
goskiego objął prezes Federacji Polskich Zwią-
zków Obronców Ojczyzny, gen. dr. Roman Górec-
ki, który według wszelkich prawdopodobieństw
przybędzie na tę uroczystość do Bydgoszczy.

Kajakowcy w Bydgoszczy przy pracy organizacyjnej

Ub. wtorku odbyło się w Bydgoszczy plenarne zebranie sekcji kajakowej przy Bydgoskim Klubie Sportów Wodnych „Wodnik”. Obrady zajął kierownik sekcji p. Witold Borowski, poczem sekretarz p. Józef Lewkow odczytał sprawozdania z ostatnich zebrań konstytucyjnych. Następnie omówiono sprawę schronu dla kajaków. Zarząd sekcji upatrzył sobie idealne miejsce na schron dla kilkuset kajaków w jednym śpichlerzu Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowej, który jest obecnie oddany prywatnemu dzierżawcy. Sądzić należy, że Dyrekcja P. Z. P. Z. w zrozumieniu ważności rozwoju sportu, odda śpichlerz kajakowcom bydgoskim, którzy utworzą tam ośrodek sportów wodnych i dom klubowy.

Dłuższej dyskusji poddano kwestję stroju galowego i w wyniku postanowiono podczas uroczystości państwowych, klubowych i na reprezentacjach zewnętrznych używać ubranie białe. Po przyjęciu nowych członków, p. W. Borowski przedstawił zebranym całokształt dotychczasowych prac przy organizowaniu kajakarstwa w Bydgoszczy, konstatując, że sekcja kajakowa rozwija się pomyślnie i liczy już tabor około 40 kajaków i składaków.

Sekcja urządziła już wycieczkę trzydniową na jezioro Charzykowskie i brała udział w poświęceniu przystani kajakowej w Koronowie, gdzie wręczyła tamtejszemu klubowi piękny proporzeczek.

Z kolei omówiono kwestję wycieczki kajakami z Tucholi do Bydgoszczy w niedzielę, dnia 15 b. m.

O zapale sportowym w sekcji świadczyć może fakt, że na wycieczkę zgłosiło się natychmiast 30 kajakowców.

Zebrani urządzili piękną owację pp. mgr. Kosmowskiemu i mgr. Kuczewskiemu, którzy w sobotę wyjeżdżają kajakami z Bydgoszczy do Haličca.

Pani Hrabina na ulicy powita syna

Ulica Kujawska w Bydgoszczy była wczoraj wieczorem widownią niebywałego wypadku.

Około godz. 20-tej przechodziła tą ulicą 27-letnia Zofia Hrabina, bez stalego miejsca zamieszkania.

W pewnym momencie młoda kobieta upadła na trotuar i zaczęła wydawać przeraźliwe jęki, wijąc się w bolesnych. Przechodnie pospieszyli Hrabinie z pomocą, konstatując równocześnie ze zdziwieniem, iż za chwilę wyda ona na świat... dziecko.

Niezwłocznie zawezwano karetkę Pogotowia Ratunkowego, która zabrala Hrabinę do kliniki ginekologiczno-polożniczej przy ul. Gdańskiej.

W drodze nastąpiło szczęśliwe rozwiązanie i w wozie Pogotowia Ratunkowego ujrzał światło dzienne zdrowy chłopczyk.

Stan młodej matki nie budzi żadnych obaw.

JAMES O. CURWOOD

„OSADNICY“

(Autoryzowany przekład Jerzego Marlicza)

— Ojciec mnie uczył. Codzień musiałem odrabiać lekcje, nawet gdyśmy byli w puszczy. Uch, bo mój ojciec był do prawdy...

Umilkł, gdyż tak jak wczoraj, na wspomnienie ojca, coś ścisnęło go za gardło.

— Strasznie kocham twego ojca! — szepnęła Mona łagodnie. — Ubiegłej nocy modliłam się gorąco, żeby on do ciebie wrócił, i zobaczysz, że wróci.

Lecz mimo dobroci Mony, oraz całego uroku osady, zła przeczucia rozrastały się w duszy Pietrka.

— Jeśli ojciec wróci, — rzeki — gotowi go schwytać. — A jeśli go schwytają...

Umilkł, przyczem dziewczynka dostrzegła w twarzy przyjaciela dziwnie udęcony wyraz; tak ją to zabolalo, aż zacisnęła ręce w pięści.

— Zabijaj go! — skończył Pietrek. — Zabijaj niewątpliwie, tak twierdził Symon Mac Quarrie.

Mona zaczęła znów po dłuższej ciszy. — Chciałabym, żebyś się z tem wszystkim zwierzył wujkowi Piotrowi. On jest taki dobry i mądry i zawsze po-

Na zakończenie odbyły się wybory do zarządu, który ukonstytuował się następująco: kierownik — p. Witold Borowski, zastępca — p. Stefan Jaszewski, sekretarz — p. Alfred Kuntzner, skarbnik — p. mgr. Henryk Kuczewski i kronikarz p. Józef Lewkow.

Zapisy kajakowców „dzikich” przyjmują wszyscy członkowie zarządu sekcji. Schadzki towarzyskie odbywają się co wtorek od godz. 20-tej w „norze artystów” w restauracji Behrendta przy ul. Dworcowej.

Dzień w Grudziądzu

— Nocny dyżur aptek: Od dn. 7. 7. — 13. 7. rb. dyżuruje apteka pod Lwem, ul. Pańska 22, tel. 40.

REPERTUAR KIN

— „APOLLO” — wyświetla film p. t. „Zakazana przygoda”. Film ten jest dozwolony dla młodzieży szkolnej. Ceny biletów: 60 gr. balkon parter I. i II 50 gr. Dla młodzieży 25 gr. Poza tem nadprogram.

— „GRYP” — wyświetla arcywesoły film z życia kapryśnych milionerek na Rivierze p. t.: „Kobiety wola brutalni”.

— „ORZEŁ” 1. Emocjonujący potężny film cyrkowy p. t.: „Niewolnik areny” i 2) komedia „Ulubienica floty”.

Informator dla przyjezdnych

w Grudziądzu

POLECAMY HOTELE, RESTAURACJE I KAWIARNIE:

„Królewski Dwór”. Rynek 3/4 najwspanialszy hotel Pomorza, pierwszorzędna restauracja, kawiarnia i winiarnia.

„Hotel Centralny”. Plac 23 Stycznia 12 — solidna restauracja garaż.

POLECAMY FIRMY:

Apteka pod „Lwem”, ul. Pańska, poleca się Szanownej Publiczności.

„Lecznik” (Franciszek Lietz, Plac 23 Stycznia 21) poleca na dogodnych warunkach rowery nasyżny do szycia, radio-odbiorniki, patefony, kuchenne naczyńia aluminiowe, wyżymacz

Z miasta

— Na spływ kajaków „Cała Polska do Morza” przyjmują zgłoszenia grup i uczestników Komenda Obwodowa P. W. w koszarach 64 p. p. przy ul. Lipowej 58, gdzie udziela się również bliższych informacji.

— Właściciele samochodów i motocykli oraz zawodnicy, pragnący wziąć udział w niedzielnym święcie Oddziału Motorowego Związku Strzeleckiego, zechcą się zgłosić u p. Gissinga przy ul. Długiej 9.

— Na zakupienie szybowca jest przeznaczony czysty zysk z miesięcznego „Święta Kwiatów” Oddziału Motorowego Z. S. trybuna 95 gr., wejście na Boisko Miejskie 50 gr., młodzież szkolna, dzieci, szeregowcy W. P. do st. żołnierza włącznie tylko 20 gr.

Przed niedzielnym świętem Oddziału Motorowego Z. S. w Grudziądzu

Doniosłość motoryzacji powinno zrozumieć całe społeczeństwo

Poszczególne państwa formalnie prześcigają się w dziedzinie motoryzacji, widząc w motorze nie tylko środek dla uprawiania sportu, ale o wiele ważniejszy: środek, służący obronności kraju!

W tej rywalizacji i wyścigu współzawodnicstwa międzynarodowego Polska nie może zająć ostatniego miejsca! Motoryzacji kraju, która jest nakazem chwili, służy dobry stan dróg, ilość rozporządzalnych pojazdów mechanicznych

i dobrze wyszkoleni kierowcy. Zasługą niemała Związku Strzeleckiego jest, że dobrze zrozumiał potrzeby kraju, uprawiając w swych szeregach sport kolarski, a szczególnie motorowy. W ten sposób Z. S. szkoli pierwszorzędną materię jeździecką, kolarską i motocyklową, który w razie potrzeby stanąć na zew Ojczyzny.

Wielkim dniem propagandy sportu motorowego będą w Grudziądzu w najbliższą niedzielę organizowane zawody i pokazy na Boisku Miejskim, kiedy to Oddział Motorowy miejscowego Związku Strzeleckiego złoży egzamin z dotychczasowych starań, zabiegów i prac wyszkoleniowych. A wiemy, że egzamin ten wypadnie celująco, pochlebnie świadcząc o zmyśle organizacyjnym, umiejętnościach i staraniach kierownictwa tego Oddziału, który spoczywa w doświadczonych rękach prezesa Śpiewaka i komendanta Katinowskiego.

Że zamierzenia Oddziału Motorowego donajdą na naszym gruncie najszerszego poparcia, świadczą o tem nazwiska osób, które przyjęły godność członków Komitetu Honorowego: Teofil Narbutt, Janusz Wielowieyski, mjr. Kacharski, dr. Grodzki, dr. Kazimierz i Adam Korzenlewscy, kpt. Praski, dr. Holski, dyr. Godecki, dr. Dubowik, Rajtar.

Niedzielne uroczystości rozpoczną się o godzinie 11,30 defiladą udekorowanych samochodów i motocykli przez miasto, oraz koncertem orkiestry Z. S. na placu 23 Stycznia. O godz. 14-tej zbiórka udekorowanych samochodów i motocykli na Głównym Ryнку i odjazd z orkiestrą na Boisko Miejskie. O godz. 15-tej powitanie członków Komitetu Honorowego i zamieszcowych zawodników, poczem po podniesieniu bandery Oddziału Motorowego Zw. Strzel. nastąpią różnorakie zawody i pokazy.

Mamy nadzieję, że niedzielne święto Oddziału Motorowego Z. S. znajdzie u najszerszych warstw miejscowego społeczeństwa uznanie, znajdujące wyraz w gremjalnym przybyciu na Boisko Miejskie celem czynnego poparcia szlachetnych zamierzeń tej organizacji, zasługującej ze wszechmiar na zyczliwość, zaangażowanie i najdalej idącą pomoc.

Zdobywcy naszych premij w Grudziądzu mogą już zgłaszać się po odbiór biletów

Jak w poprzednim roku, i w tym roku przeznaczaliśmy dla naszych Czytelników premie, w postaci darmowych przejazdów samochodami parostatkami po Wiśle do odległych miast i zpowrotem.

Polska Żegluga Rzeczna „Vistula” przeznaczyła naszemu piśmie bezpłatne bilety, które zgodnie z zapowiedziami zostały rozlosowane w połowie czerwca rb. pomiędzy naszych Czytelników. W akcie rozlosowania wzięli udział dyrektor Oddziału Grudziądzkiego „Vistuli” p. Ungermann, przedstawiciel redakcji i administracji naszego pisma oraz delegaci Rady Grodzkiej BBWR. Jak już w nr. 135 z dnia 19 czerwca rb. podaliśmy szczęśliwcami, na których padł los, byli Lesiecki z ul. Sobieskiego 18. m. 2. S. Wysocki z ul. Kiłińskiego 11, Malinowski z ul. Bronisława Pie-

rackiego 64, oraz Rink ul. Staszica 3 m. 4. Dwaj na wstępie wymienieni panowie otrzymali bilety do Warszawy i zpowrotem, — trzeci do Gdyni zpowrotem, a czwarty do Gdańska i zpowrotem.

Obecnie nadeszła nam „Vistula” bilety wolnej jazdy z serdecznymi życzeniami szczęśliwej i milej podróży. Ponieważ wydane bilety są ważne w ciągu 40 dni od daty wydania, prosimy więc wyżej wymienionych zdobywców premij o łaskawe pofatykowanie się w najbliższych dniach do Administracji naszego pisma (przy Placu 23 Stycznia 17 p. I) celem odebrania biletów.

My od siebie przyłączamy się do życzeń „Vistuli”, składając szczęśliwcom swe najszersze gratulacje oraz życzenia szczęśliwej podróży!

30)

padły i wydarły mu wszystkie włosy z głowy!

Urwała zatrzymując się w miejscu tak niespodzianie, jak gdyby ją kto z tyłu targnął za sukienkę.

— O, widzisz gdzie jest teraz? Tam, nad środkową zatoczką. Ciska kamieniami w moje mowy.

— Każe mu przestać! — krzyknął Pietrek porywając się do biegu.

Schwytała go za ramię.

— Nie chcę, żebyś się z nim bił. Ciocia Józia i ciocia Antosia czekają na nas.

Poprowadziła go dalej, a Pietrek dobrowolnie poddał się jej kierownictwu, chociaż zdaleka doleciało doń wzywające wołanie Alecka Curry. Zresztą właśnie w drzwiach pobliskiej chaty pojawiła się wysoka, szczupła kobieta o tak przychylnym uśmiechu na milej twarzy, że Pietrek nieśmiało uśmiechnął się w odpowiedzi, i to nawet zanim Mona zdążyła go objaśnić:

— Widzisz Pietrek, to moja ciocia, Józia!

Całą następną godzinę zajęło mu zapoznajanie się z innymi mieszkańcami osady. Przywitał się więc w pierw z Marią Antoniną, czyli Antosią, o wiele od cioci Józii młodszą, lecz zdaniem Pietrka mało co ładniejszą. Obiecała z punktu, że już od najbliższego poniedziałku znajdzie dlań miejsce w szkole. Wędrował

poźniej wraz z Moną od jednej chaty do drugiej. Poznał oboje Clamarts, Poulins, Dufresnes, Croissets, aż mu się poplątały w głowie imiona dorosłych i dzieci.

Ostatnia chata do której wstąpili po drodze, sprawiła na Pietrku wrażenie domku dla lalek. I oświnka którą w niej znaleźli wyglądała również jak laleczka. Pietrek sądził narazie, że jest to koleżanka Mony, była bowiem niewiele większa o błękitnych oczach, dziecinnie czerwonych wargach, i miedziano-złoty lokach związanych wstążką na karku. Mona przedstawiła z dumą miną.

— To jest Adetta Clamart, żona Jamesa Clamart, i skończyła szkołę w Ste Anne de la Pèrade, zanim Jame przywiózł ją do Pięciu Palców. A to ich synek!...

Pociągnęła Pietrka ku stojącej wpo bliżu kołysce, i chłopak mógł się dowoli przyjrzeć okrągłej, rumianej buzi małego Telesfora Clamart, który kończył właśnie osiem miesięcy. Telek obserwował chwilę Pietrka uważnie, poczem rozpromienił się w szerokim uśmiechu wyciągając ku górze drobne, pulchne rączki. Mona aż westchnęła z zachwytem.

— Spodobałeś mi się odrazu, Pietrku! Pochyl się bliżej! Telek chce ciebie pogłodzić!

(Ciąg dalszy nastąpi)

Z całego kraju

Święto Warszawy

W dniach od 4 do 17 sierpnia odbędzie się, oddawna zapowiadany pierwszy festiwal stołeczny pod nazwą „Święto Warszawy”. Będzie to wspaniała rewja dorobku kulturalnego i artystycznego stolicy połączone z szeregiem imprez o charakterze rozrywkowym i turystycznym jak: bale festywny, zabawy na wolnym powietrzu, karnawał na Wiśle itp.

Organizatorzy festiwalu przygotowali szereg pierwszorzędných atrakcyj w postaci: cykli koncertowych widowisk teatralnych, pokazów sztuki tanecznej, wycieczek malarskich, sensacyjnych zawodów sportowych, ciekawych tur wycieczkowych po Warszawie i jej okolicy.

Ta wyjątkowa sposobność obejrzenia Warszawy w odświeżonej szacie i możność zapoznania się z całokształtem jej stanu posiadania na polu kultury i sztuki, ściąganie niewątpliwie do stolicy wielotysięczne rzesze turystów z całej Polski, tembardziej, że ministerstwo Komunikacji przyznało uczestnikom „Święta Warszawy” 60—70 proc. zniżkę od obowiązującej taryfy przy przejazdach kolejowych. Ze swej strony organizatorzy postarali się o szereg ulg i zniżek, które zredukują koszty w stolicy w okresie „Święta Warszawy” do minimum.

Warszawa

OTWARCIE ROBÓT PUBLICZNYCH NA WOLI, finansowanych przez Fundusz Pracy, dokonano wczoraj, w obecności przedstawicieli władz z ministrem Zyndram-Kościałkowskim na czele. Roboty zapoczątkowała budowa parku im. Sowińskiego przy zbiegu ulic Wolskiej i Elekcyjnej.

Sosnowiec

ARESZTOWANIE GÓRNIKA MORDERCY. Na skutek listu gończego policji berlińskiej władze bezpieczeństwa powiatu będzińskiego aresztowały w Klimontowie pod Sosnowcem byłego górnika Moczko, pochodzącego z Zagłębia Dąbrowskiego. Moczko podejrzany jest przez policję niemiecką o morderstwo rabunkowe, które popełnił miał w roku 1933 w czasie pobytu swego w Berlinie. Moczko policja przekazała władzom sądowym.

Kraków

NOWOMIANOWANY DYREKTOR P. K. P. W KRAKOWIE p. inż. Józef Wołkowski objął urządowanie. Jego poprzednik inż. Stodolski, jak wiadomo, został dyrektorem departamentu mechanicznego w Ministerstwie Komunikacji.

Nowy rozkład jazdy autobusów P. K. P.

Z dniem 15 bm. nastąpi zmiana rozkładu jazdy autobusów Polskich Kolei Państwowych. Nowy rozkład jazdy dostosowany będzie do potrzeb lokalnych, przyczem w niektórych wypadkach obniżone zostaną ceny za przejazd.

Długość linii, obsługiwanych przez komunikację samochodową kolei państwowych, wynosi około 2.000 km.

Ze sportu

Ośrodki zdrowia w Polsce

Według ostatnich obliczeń, na terenie całej Polski znajduje się 231 ośrodków zdrowia, z tego 94 na terenie województw centralnych, 37 na terenie woj. wschodnich, 21 w zachodnich, oraz 79 w południowych.

W ośrodkach zdrowia znajduje się 216 działów przeciwczerwonoczych, 210 przeciwnajglicznych, 112 przeciwwenerycznych, 251 opiek nad matką i dzieckiem oraz 429 innych działów.

Pomorze w pierwszej grupie rozgrywek o mistrzostwo Polski

Wkrótce zakończone zostaną rozgrywki piłkarskie o mistrz. okr. w kl. A. Już około połowy sierpnia rozpoczną się spotkania mistrzów okręgowych o tytuł mistrza Polski. Rozgrywki o mistrzostwo Polski odbędą się w następujących czterech grupach: grupa pierwsza: Warszawa, Łódź, Poznań i Pomorze; grupa druga: Kraków, Śląsk, Kielce; grupa trzecia: Brześć, Białystok, Wilno; grupa czwarta: Lwów, Lublin, Wołyń i prawdopodobnie Stanisławów.

Yacht harcerek

W Helsingforsie zakupiony został yacht dla harcerek, który będzie służył celom szkolenia. Yacht po gruntownym remoncie przybędzie w dniach najbliższych do Gdyni.

Jest to yacht pełnomorski, może odbywać podróże po Bałtyku, dwumasztowy (75 m. żagla), 12 m. długości, 3 m. szerokości. Yacht posiada 7 miejsc sypialnych.

„Gedania” zwycięża AZS.

Wczoraj na boisku Polskiej Rady Sportowej w Gdańsku odbył się pierwszy mecz między trzecią drużyną K. S. Gedania, uzupełnioną przez juniorów, z drużyną AZS. gdańskiego.

Do przerwy prowadzili akademicy 3:1, po przerwie jednak rolę się zmieniły i rutynowani Gedaniści uzyskali wynik 6:3. Sędziował p. Malanowski.

Akademicki mistrz Niemiec w piłce nożnej

Tytuł akademickiego mistrza Niemiec w piłce nożnej zdobył Uniwersytet Muenster, który pokonał w finale drużynę uniwersytetu berlińskiego w stosunku 4:3.

Wadowice

KATASTROFA POCIĄGU POŚPIESZNEGO, między stacjami Stryżów a Skawcami na linii kolejowej Kraków — Zakopane wykołubił się około 14.40 pociąg pośpieszny, zdążający z Krakowa do Zakopanego. Z niewyjaśnionych dotąd powodów wyskoczyła z szyn lokomotywa oraz wóz służbowy, pociągając za sobą dalsze dwa wagony, dwa zaś wagony pozostały

na szynach. Wypadków śmiertelnych z ludźmi na szczęście nie było, są natomiast cięższe i lżejsze ranni. Na miejsce katastrofy przybył pociąg ratunkowy z Suchej.

Ostrów Wlkp.

ŚMIERTELNY WYPADEK NA STRZELNICY. Zatrudniony przy obsłudze tarczy podczas ostrego strzelania żołnierz 60 p. p. Górny wychyliwszy się przez nieostrożność po za tarczę został śmiertelnie ugodzony kulą.

Katowice

„MARSZ NAD ODRE”. W Klubie Powstańców Śląskich odbyło się zebranie sekcji propagandowej marszu powstańców nad Odrę. Tegoroczny marsz nad Odrę odbędzie się w dniach 18 i 19 sierpnia w 15-tą rocznicę wybuchu pierwszego powstania śląskiego. Oprócz marszu, w którym wezmą udział oddziały wszystkich organizacji P. W. ze Związkiem powstańców na czele, przygotowuje się raid samochodowy oraz wycieczki kolarskie. Uroczoność zostanie specjalnie popularyzowana do wsi Olza, gdzie odbędą się wielkie manifestacje narodowe.

Święto Huculszczyzny

W ramach Święta Huculszczyzny odbył się poka z Wesela Huculskiego. Na zdjęciu — orszak weselny.

Konkurs na plakat K. O. P-u

Dowództwo Korpusu Ochrony Pogranicza ogłasza konkurs na plakat w czterech kolorach, obrazujący w sposób przystępny działalność wojskową i społeczną Korpusu Ochrony Pogranicza. Plakat ten formatu 100x70 cm będzie wydany z okazji dziesięciolecia istnienia K. O. P., a przeznaczony do rozpowszechnienia wśród ludności kresowej, z którą styka się żołnierz K. O. P. w swej służbie.

Wynaczone są dwie nagrody: I-sza 500 zł, II-ga 300 zł. Nagrodzone plakaty stają się

własnością Dowództwa K. O. P.

Prace konkursowe z dopiskiem na przesyłce: „Konkurs na plakat” przesyłać do Samodzielnego Referatu Wychowania Żołnierza Dowództwa K. O. P., Warszawa, ul. Chałubińskiego 3b.

Termin nadsyłania prac do 10 sierpnia 1934 r.

Wynik konkursu ogłoszony będzie w „Wiariusie” i „Żołnierzu Polskim”.

Podania o przyjęcie na wydział lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego

Dzianekat Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego podaje do wiadomości, że podania o przyjęcie na Wydział Lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego przyjmuje Sekretariat Dziekanatu Wydziału Lek. od 1. 9. do 15. 9. 1934 r. włącznie. Po tym terminie żadne podania nie będą przyjmowane.

Z powodu zbyt małej liczby miejsc w pra-

cowniach i salach wykładowych liczba przyjętych na I-szy rok studjów będzie ograniczona — na wyższe zaś lata przyjęcie możliwe jest w ograniczonym zakresie tylko z Uniwersytetów polskich.

Rozstrzygnięcie podań przez Radę Wydziałową nastąpi między 20 a 30 września 1934 r.

P. T.

Firmy budowlane, składnice towarów budowlanych, składy farb, tapet,

**ogłaszajcie się
w naszym numerze.**

który wydajemy dnia 1 sierpnia r. b. i który poświęcony będzie sprawie rozbudowy miast.

Programy radiowe

PIĄTEK, 13 LIPCA

Radjostacja warszawska

6,30 Pieśń „Kiedy ranna wstają zorze”. 6,35 Muzyka (płyty). 6,38 Gimnastyka. 6,53 Muzyka (płyty). 7,05 Dziennik poranny. 7,10 Muzyka poranna (płyty). 7,20 Chwilka pań domu. 7,25 Program na dzień bieżący. 7,30 Rozmaitości. 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obserwatorium Astronom. 12,00 Hejnał z Krakowa. 12,03 Wiadomości meteorologiczne. 12,05 Codz. Przegląd Prasy Polskiej. 11,00 Koncert zesp. Landowskiego i Pewznera. 13,00 Dziennik południowy. 13,05 Popularna muzyka z płyt 13,55 „Z rynku pracy”. 14,00 Wiadomości o eksporcie polskim. 14,05 Wiadomości gospodarskie. 16,00 Godzina muzyki lekkiej. Wyk.: Ork. teatru „Hollywood” pod dyr. Z Górzyskiego i Igo

Sym (piosenki). 17,00 Audycja dla chorych w opracowaniu ks. Rękasa (Tr. z Lwowa). 17,30 Melorecytacje w wyk. H. Szatkowskiej na tle własnych pomysłów muzycznych. 17,45 Pieśni w wyk. H. Perkowski. Przy fort. L. Urstein. 18,00 „Częstochowa miasto modlitwy i pracy”. Reportaż p. E. Paclorowski. 18,15 Słynni artyści (płyty). 18,45 Pogadanka z Krakowa. 18,55 „Jak spędzić święto?” 19,00 Rozmaitości. 19,10 Program na dz. następny. 19,15 Muzyka lekka z kaw. „Gastronomia”. 19,50 Wiadomości sportowe. 20,00 „Myśli wybrane”. 20,02 „Skrzynka pocztowa techniczna” — omówi p. W. Frenkiel. 21,12 Koncert symfoniczny ze studja. Wyk.: Ork. symf. P. R. pod dyr. A. Dolżyckiego i K. Wiłkomirski (wioloncz.). W przerwie I-ej o godz. 20,50 Dziennik wieczorny oraz o godz. 21,00 „Nowiny leśne” — omówi prof. J. Klooska. 22,00 Feljeton ze Lwowa. 22,15 Muzyka tan. z rest. „Hotelu Bristol”.

23,00—23,05 Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej.

Najciekawsze audycje innych radjostacji

18,15 Kraków Pieśni w wyk. W. Pastówny. 18,15 Wilno Koncert solistów. 18,45 Kraków „O sportach wodnych” — wygl. red. W. Długoszewski. 19,30 Ryga. Koncert symfoniczny. 20,45 Paryż (Radio-Paris). „Córka pułku”, opera Donzetti’ego. 21,00 Lwów. Minuty poetyckie. Wiersze Tad. Hollendra. 21,10 Beromuenster „Djamileh”. opera Bizeta. 22,00 Lwów „Lwów zielony” — feljton p. Michalina Grelkowiez. 22,00 Rzym „Lalka Norymberska”, opera kom. Adama

SOBOTA 14 LIPCA

Radjostacja warszawska

6,30 Pieśń „Kiedy ranna wstają zorze”. 6,35 Muzyka (płyty). 6,38 Gimnastyka. 6,53 Muzyka (płyty). 7,05 Dziennik poranny. 7,10 Muzyka poranna (płyty). 7,20 Chwilka pań domu. 7,25 Program na dz. bież. 7,30 Rozmaitości. 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astron. 12,00 Hejnał z Krakowa. 12,03 Wiadom. meteorol. 12,05 Codz. Przegl. Prasy Polek. 12,10 Konkurs basów i barytonów (Szalopin, Pasero, Journet, Bourdon, Battistini, Ruffo, Baklanow, Andresen) (płyty). 13,00 Dziennik południowy. 13,05 Koncert zespołu N. Mańskiej. 14,00 Wiadomości o eksporcie polskim. 14,05 Wiadomości gospodarcze. 16,00 Godzina muzyki lekkiej. Raeda Costa (fort.), J. Mac Donald (śpiew), orkiestra Jacksona (płyty). 17,00 Transmisja ze Lwowa słuchowisko dla dzieci. 17,25 Koncert solistów. Wyk.: R. Halber (wioloncz.) i Eug. Maj (baryton). Przy fort. L. Urstein. 18,00 „Co czytać” — wygl. p. St. Adamczewski (felj. literacki). 18,15 Muzyka popularna z Ciecchocinka. Wyk.: Ork. symf. pod dyr. Br. Szulca. 18,45 Rozmowa w poradni budowlanej (lokalna pog.). 18,55 „Życie kulturalne i artystyczne stolicy”. 19,00 Rozmaitości. 19,10 Program na dz. następny. 19,15 Muzyka lekka w wyk. Trio Czajkowskiego (płyty). 19,50 Wiadomości sportowe. 20,00 Koncert Chopinowski w wyk. H. Sztompki. 20,30 „O polskim lotnictwie” — odczyt dr. F. Burdeckiego w jęz. rumuńskim. 20,40 Koncert organowy z Poznania. 21,00 Transmisja z Gdyni capstrzyku Marynarki Wojennej. 21,02 Dziennik wieczorny. 21,12 Uroczysty koncert poświęcony muzyce francuskiej z okazji święta narodowego Francji. Wyk.: Ork. symfoniczna P. R. pod dyr. Zygm. Łatoszewskiego i St. Korwin-Szymanowska (śpiew). Przy fort. prof. L. Urstein. 22,15 Pogadanka aktualna. 22,25 Konkurs muzyczny P. R. III-cie zadanie płytowe (płyty). Podać nazwiska kompozytorów następujących utworów: 1) Popularny utwór skrzypcowy, 2) Kompozycja fińska, 3) Pieśń ludowa (podać czyj układ), 4) Pieśń ludowa (podać czyj układ), 5) Wstęp do opery komicznej włoskiego kompozytora drugiej połowy 18 w. 6) Dumka z polskiej opery. 7) Utwór skrzypcowy, 8) Fragment ze znanej opery.

Po odgadnięciu 8 nazwisk, wypisujemy je jedno pod drugim w tej samej kolejności, w jakiej były wykonane utwory. Czytając z pler wszego nazwiska pierwszą literę, z drugiego — drugą, z trzeciego — trzecią i t. d., otrzymamy nazwisko współczesnego kompozytora polskiego i cenionego pedagoga w jednej osobie. 23,00 Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej. 23,05 — 24,00 Muz. tan z danc. „Paradis”.

Najciekawsze audycje innych radjostacji

16,00 Poznań. Koncert wokalny. 17,00 Lwów. Słuchowisko dla dzieci. „Góra z górą się nie zejdzie” — M. Grelkowiez-Hausnerowej. 18,45 Wilno „Możliwości eksportowe Włońszczyzny” — wygl. p. T. Nagurski. 20,00 Wiedeń „Drei arme Teufel”, operetka Ch. Weinbergera. 20,30 Poznań „Poeta poznański — Wojciech Bak” — wygl. p. J. Ulatowski. 20,30 Paryż (Radio-Paris). „Le Devin du Village”, J. J. Rousseau. 20,40 Poznań. Koncert organowy Feliksa Nowowiejskiego. 20,45 Medjolan „Delitto e Castigo”, opera Pedrollo. 20,50 Praga. Festiwal muzyki francuskiej.

SOBOTA CHOPINOWSKA W RADJO.

Zaszczytnie znany estradom zagranicznym oraz polskim jeden z wybitnych odtwórców dzieł Chopina — Henryk Sztompka wystąpi w radjo w ramach „Soboty Chopinowskiej” w dn. 14 bm. o godz. 20-tej. W programie: Nokturn Dec-d, Mazurki a-mol (pośm i G-dur op. 50, Walc Es-dur Nr. 1) i Ballada Nr. 3 (As-dur). Koncert ten transmitowany będzie i zagranicą.

NARODOWE ŚWIĘTO FRANCJI

Z okazji narodowego święta Francji nadana będzie w dniu 14 bm. o godz. 12.12 przez Polskie Radio uroczysta audycja, podczas której odegrany będzie hymn narodowy francuski i polski, a wykonawcami koncertu będzie: orkiestra symfoniczna Polskiego Radia pod dyrykcją Zyg. Łatoszewskiego, a p. Stanisława Korwin-Szymanowska odśpiewa cały szereg pieśni polskich i francuskich.

TELEWIZJA W JAPONJI

Japoński Departament Komunikacji postanowił utworzyć w porozumieniu z szeregiem zakładów naukowych, towarzystwo telewizji. Towarzystwo to będzie miało za cel spopularyzowanie telewizji w Japonji oraz przeprowadzenie robót przygotowawczych dla regulowania emisji telewizyjnej.

JEŚLI CHCE PANI BYĆ KOCHANĄ

Zobacz co Ci gotuje los

Czy los Twój jest kierowany gwiazdą pod znakiem której się urodziłaś? Możliwe. Lecz niezależnie od tego, co przepowiedzą Ci gwiazdy, wielcy astrologi przyznają, że twarz Twoja może być decydującym czynnikiem pomiędzy sędzą a bogactwem, samotnością i szczęściem małżeńskim. Żaden mężczyzna nie może się oprzeć nęcącemu powabowi pięknej cery. A jednak nieodpowiedni odcień i gatunek pudru do twarzy może postarzyć Panią o 5, 10 lat, oraz nadać między i złoty wygląd. W ten sposób korzystne wrażenie młodości i urody, jakie Pani mogłaby wywrzeć, wybierając puder zawierający „piankę kremową”, jest natychmiast zepsute.

Pianka kremowa, zawarta w znakomitym paryskim Pudrze Tokalon, przyczynia się do tego, że trzyma się on pięciokrotnie mocniej niż zwykły puder, usuwa połysk i rozszerzenie pory. Jego cudowne działanie uwidacznia Pani naturalną karnację. Natural dla blondynek o bardzo jasnej cerze; Rachel dla brunetek o jasnej cerze; Rosa-Ocre dla blondynek o ciepłym tonie cery; Rachel-Doré dla brunetek o śniadej cerze. Od chwili, gdy Pani użyje Pudru Tokalon, odpowiadającego Pani indywidualnemu typowi, nowe piękno Pani cery będzie miało w krótkim czasie wpływ na Pani przyszłe szczęście i przysiesie Pani to, czego Pani pragnie.

J. J. BERGER

FABRYKA MYDEŁ

Gdańsk, Hundegasse 58/59

MYDŁA MEDYCYNALNE — MYDŁA TOALETOWE — MYDŁA DO GOLENIA — PROSZEK MYDLANY „DREIRING“ — PŁATKI MYDLANE „TRUMPF“

Obecnie wszędzie do nabycia po zniżonych cenach

Fabryka istnieje od r. 1846 i znana jest z dobrej jakości swoich wyrobów

SZKŁA do ZAPRAWY

i kamienne garnki. Ceny fabryczne.

GUSTAW HEYER

4817 Toruń, Szeroka 6.

OBWIESZCZENIE.

W postępowaniu upadłościowym nad majątkiem Stanisława Jaśkowiaka dzierżawcy kasyna podoficerskiego w Bydgoszczy Lotnisko na nastąpić podział końcowy.

Masa posiada do dyspozycji kwotę 5994 zł 47 gr. z której należy uwzględnić 186 zł. 91 gr. wierzytelności kat. II. oraz 20.841 zł. 44 gr. kat VI. Spis uwzględnij się mających wierzytelności wyłożono do wglądu stron w sekretarjacie Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, pokój nr. 3.

Bydgoszcz, dnia 10 lipca 1934 r.
Kołtataja 2.
Adam Dywor, zarządca upadłości.

GRUDZIĄDZ

8 pokojowe

komfortowe, wyremontowane mieszkanie, przy ul. Starej 24, nadające się dla lekarza lub biura od 1-go do wynajęcia. Wiadomość: St. Bronikowski, biuro — Grudziądz, Hallera 22. 4802

Sprzedam

dom tania, na dogodnych warunkach, w śródmieściu, 32 ubikacje z komfortem, wszyscy lokatorowie placą komorne regularnie. Dochód miesięczny 365,— zł, ewentualnie zamienię za mały dom. Wiadomość u właściciela domu, Grudziądz Małomyślna 10. 4771

Zginął pies

seter, czerwono, rudy. Odesłać za nagrodą. Sokół, Grudziądz, ul. Piłsudskiego nr. 81. 4805

Podziękowanie

Wszystkim którzy oddali ostatnią przysługę

ś. p. Wandzi Cabanowej

składamy serdeczne

Bóg zapłać

4803 Rodzina

Nr. Km. V 1040-34 4820

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego V-go rewiru w Bydgoszczy, zam. przy ul. Zduny 1 na zasadzie art. 602 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 16 lipca 1934 r. o godz. 13-tej odbędzie się przymusowa licytacja publiczną ruchomości należących do p. Piotra Włodarkiewicza jako przym. zarz. majątności Przysiębny Polskiej powiat Bydgoszcz, a składających się z: około 30.000 dębów wielkości 2 i 3 i pół cala, około 2.000 westfalij (prostaków), oszacowanych na łączną kwotę 1.360 zł które oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

(—) St. Jaroszyński, Bydgoszcz, Zduny nr. 1. Zlec. nr. 240-8-K 4820

Nr. Km. V 1165-34 4819

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego V-go rewiru w Bydgoszczy, zam. przy ul. Zduny 1 na zasadzie art. 602 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 14 lipca 1934 r. o godz. 10-tej odbędzie się w Bydgoszczy, przy ulicy Dworcowej w firmie Hartwig przymusowa licytacja publiczną ruchomości należącej do p. Alberta Gehnke'go zam. w Prądkach pow. Bydgoszcz, a składającej się z 1 motorem benzynowego, oszacowanego na kwotę 600,— zł, który oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

(—) St. Jaroszyński, Bydgoszcz, Zduny nr. 1. Zlec. nr. 241-8-K.

Do akt Km. Nr. 874-33 4808

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łobżenicy, urzędujący w m. Łobżenicy przy ul. Wyrzyńskiej nr. 27 obwieszcza, że na dzień 20 sierpnia 1934 r. o godz. 10 przed poł. został wyznaczony opis nieruchomości Zabartowo tom I. karta 1. stanowiącej własność Jana Schauera. położonego w Zabartowie.

W związku z powyższym, na zasadzie par. 2 art. 668 K. P. C. wzywa się wszystkie osoby, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do pomienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli ich prawa stanowią przeszkodę do egzekucji.

(—) Westphal, komornik.

Tylko jeszcze kilka dni taniej sprzedaży posezonowej w firmie Kotliński

Toruń, Szeroka 23.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I-go w Kościerzynie Jan Grochocki, zam. w Kościerzynie przy ul. Gdańskiej nr. 7, na zasadzie art. 679 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 24. 8. 1934 r. o godz. 10-tej przed południem w Sądzie Grodzkim w Kościerzynie, odbędzie się licytacja przymusowa nieruchomości Stare Polaszki karta 72, do połowy należącej do Władysława Wróny zam. w Starych Polaszkach

Nieruchomość położona w Skrzyszewie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Skrzyszewo karta 125 A na imię właściciela dóbr Apolinarego Urbanowskiego i jego żony Stanisławy z Jankowskich na mocy małżeńskiej wspólności majątkowej zostanie w drodze egzekucji dnia 17 września 1934 r. o godz. 10 przed południem wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój nr. 9. Nieruchomość obszaru 245.51.29 ha, składa się z roli, pastwiska, łąki, lasu, ogrodu, dróg podwórza i zabudowań folwarcznych. Roczna wartość użytkowa jako podstawa podatku budynkowego wynosi 1.137,— zł. a czysty dochód jako podstawa podatku gruntowego wynosi 412,57 zł. Art. matrikuły podatku gruntowego 1. Księga podatku budynkowego 1. 1,2,97 i 100.

Kartuzi, dnia 7 czerwca 1934 r. Sąd Grodzki.

Do akt Km. Nr. 130-33 4809

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łobżenicy, urzędujący w m. Łobżenicy przy ul. Wyrzyńskiej nr. 27 obwieszcza, że na dzień 31 lipca 1934 r. o godz. 10 przed poł. został wyznaczony opis nieruchomości Łobżenica karta 33 i 411, stanowiącej własność Agnieszki Wtorkowskiej położonej w Łobżenicy.

W związku z powyższym, na zasadzie par. 2 art. 668 K. P. C. wzywa się wszystkie osoby, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do pomienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli ich prawa stanowią przeszkodę do egzekucji.

(—) Westphal, komornik.

Do akt Km. Nr. 130-33 4809

sły zestawienie podatków i innych danin publicznych, należnych po dzień licytacji, pod rygorem utraty mogącego im służyć z ustawy pierwszeństwa zaspokojenia.

Kościerzyna, dnia 10 lipca 1934 r.
(—) Grochocki, komornik Sądu Grodzkiego, rew. I. w Kościerzynie.

6. K. 52-31 4825

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Skrzyszewie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Skrzyszewo karta 125 A na imię właściciela dóbr Apolinarego Urbanowskiego i jego żony Stanisławy z Jankowskich na mocy małżeńskiej wspólności majątkowej zostanie w drodze egzekucji dnia 17 września 1934 r. o godz. 10 przed południem wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój nr. 9. Nieruchomość obszaru 245.51.29 ha, składa się z roli, pastwiska, łąki, lasu, ogrodu, dróg podwórza i zabudowań folwarcznych. Roczna wartość użytkowa jako podstawa podatku budynkowego wynosi 1.137,— zł. a czysty dochód jako podstawa podatku gruntowego wynosi 412,57 zł. Art. matrikuły podatku gruntowego 1. Księga podatku budynkowego 1. 1,2,97 i 100.

Kartuzi, dnia 7 czerwca 1934 r. Sąd Grodzki.

Do akt Km. Nr. 130-33 4809

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łobżenicy, urzędujący w m. Łobżenicy przy ul. Wyrzyńskiej nr. 27 obwieszcza, że na dzień 31 lipca 1934 r. o godz. 10 przed poł. został wyznaczony opis nieruchomości Łobżenica karta 33 i 411, stanowiącej własność Agnieszki Wtorkowskiej położonej w Łobżenicy.

W związku z powyższym, na zasadzie par. 2 art. 668 K. P. C. wzywa się wszystkie osoby, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do pomienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli ich prawa stanowią przeszkodę do egzekucji.

(—) Westphal, komornik.

Do akt Km. Nr. 130-33 4809

Reklama dźwignią handlu!

Redaktor odpowiedzialny: Włodek Mężniński, Toruń, ul. Montauski 25. m. 1.
Redaktor odpowiedzialny za sprawę W. M. Gdańsk: Wilhelm Gilmann, Gdańsk, Kaszubskiej 21. l. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 19.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, Szkolna.
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gańca, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9.
Redaktor odpowiedzialny „Dnia Kujawskiego” Władysław Szyłowski Inowrocław, ul. Solankowa 4.
Redaktor odpowiedzialny za Tczew: Antoni Czerwiński Tczew, Kołosa 1.

Za ogłoszenia opowiadania administracja.

Członkami Pomoczek! Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

„CHOLEKINAZA”

H. NIEMOJEWSKIEGO

STOSUJE SIĘ PRZY CHOROBAH:

I. WĄTROBY I NA JEJ TLE:
a) kamienie żółtowe,
b) żółtaczka,
c) chroniczne zapalenie stołca,
d) katary żółtaka i kiszek.

II. NA TLE ZŁEJ PRZEMIANY MATERJI:
a) podagra (artretyzmowa),
b) inchoas i inne nowralgie artretyczne,
c) choroby skórne na tle złej przemiany materji (trądzik i t. p.)

ZADAĆ BROSZUR.

„CHOLEKINAZA”, WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 5, TEL. 9.74-96

TORUŃ

6 pokojowe mieszkanie

komfortowe, słoneczne, czyste, pierwsze piętro, wynajmę, Toruń, Mickiewicza 18, mieszk. 3, od 4—5. 4812

4 pokoje

komfortowe, do wynajęcia. Toruń, Piastowska 5. 4804

Mieszkania

4 pokojowe i 6 pokojowe, wynajmę, oraz sprzedam różne meble i dywany. — Toruń, Bydgoska 62, II front. 4770

Centralne ogrzewania

wodociągi, kanalizacje naprawia tania i fachowo oraz wykonuje i projektuje nowe

F. Kujawski

fabryka maszyn oddz. sanitarny Toruń, ul. Grudziądzka 31. Tel. 14-85. 4764

Polecam dobre, młode

KONIE

robocze, według wyboru, po niskich cenach. Również zamieniam stare konie na młode. Fr. Liedtke, handlarz koni, Toruń, ul. Wola Zamkowa nr. 4/6 — telefonicznie w sprawie kupna koni, zgłaszać się pod nr. 13. 4802

Pięgi,

opalenizne, złote plamy, usuwa pod gwarancją, aptekarza Jana Gadebuscha

„AXELA”-krem

słoił zł 2,—, mydło „Axela” 1 kaw. 1.— zł. W Toruniu do nabycia w firmie

J. Kapczyński, Toruń, ul. Szeroka 15. 4554

Matjasy!!!

ang. 30 gr, oliwa franc. 100 gram. 45 gr, skumbria, byczki, szprotki w oliwie, sery. ARACZEWSKI, TORUŃ, Chelmińska. 4818

Rewolucja

w Kiermaszu Świątowym

który został przeniesiony na Staromiejski Rynek 30, (daw. niej F. C. Hamerscy). Tyśiące artykułów za bezcen

Oddziały: Poznań, Toruń, Gdynia. 2380

Nauczycielki

do dwojga dzieci, VI i IV klasy, poszukuję od 15. 8. br. Fortepian i niemiecki wymagany. Zgłoszenia do administracji „Dnia Pomorskiego”, Toruń pod „Skromne wynagrodzenie” nr. 4815.

Skład

z 2 pokojowym mieszkaniem, od zaraz do wynajęcia. Wiadom.: F. Piszke, Tczew, Mickiewicza 2 4824

Zgubiony

wykaz osobisty nr. 36, na nazwisko Olga Schmalz, Klódka wieś, unieważniam. 4806

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej . . . 0,20 zł w tekście na pierwszej stronie . . . 1,00 zł na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł — w tekście . . . 0,50 zł

Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.

Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.

Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% niżki, komunikaty 50 gr.

Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki

W Gdańsku za wiersz mm na stronie 7-lamowej . . . 15 fen. 4-lamowej . . . 50 fen. 3-lamowej . . . 10 fen.

Próbę za słowo 5 fen. — tytułowe . . . 10 fen.

Drobne sądomo śledczym należności rabat upade. Za terminowy druk, przepisanie miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Abonament miesięczny wynosi:

w ekspedycji miejscowych agencji . . . 2,50 zł z odnośnikiem do domu . . . 2,80 zł przez pocztę z odnośnikiem . . . 2,89 zł pod opaką . . . 4,50 zł w Gdańsku przez pocztę . . . 2,32 gd przez gońca . . . 2,00 gd z odbieraniem w administracji wprost gd 1,75, zagranicą . . . 4,—gd

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.